

V I E N Y B Ė

Oldest Lithuanian Newspaper in the World - Founded 1886

88 M. 4 N.

192 Highland Boulevard
Brooklyn, N. Y. 11207

1974 M. kovo (March) 8 d.

Telephone
APplegate 7-7257

30 CENTŲ

Jonas Kreivėnas Amerikoje

Šių metų sausio 20 d. vakarą nė vienas New Yorko lietuvis negalėjo pagalvoti, kad vienam jo giminės tautiečiui tada prasidėjo naujas gyvenimas. Tą dieną ką tik išlėktuvo po transatlantinės kelionės išlipusiam buvusiam Sibiro kaliniui Jonui Kreivėnui net nesinorėjo tikėti, kad jo vargai jau pasibaigė. Bet pasitikti atvykusi jo šeima - žmona, sūnus ir trys dukros, kurių viena gimė jam jau esant bolševikų kalėjime šilti apsikabinimai ir gyva kalba įtikinamai rodė, kad tai ne koks sapnas, bet tikra realybė.

Dar nė dviejų mėnesių nėra, kai jis Amerikoje, kai su šeima džiaugiasi Philadelphijos priemiestyje Chester, o jau apie jį plačiai nuskambėjo žinia po visą kraštą. Amerikiečių laikraščiai parašė apie Jono Kreivėno Odisėją, o kadangi dabar populiari kalbėti apie sovietinius kalėjimus ryšium su Solženicino ištrėmimu iš TSRS, tai ta spauda nepagalvėjo vietos ir lietuviui. Ta pačia proga priminta ir Lietuvos istorija, kaip kraštas buvo aneksuotas ir kaip daug lietuvių sunkiai kentėjo Gulago archipelage - sovietų koncentracijos stovyklose.

The Philadelphia Inquirer ir The Sunday Bulletin apie Joną Kreivėną parašė vasario 17 d. laidoje, o newyorkiškės Daily News viso puslapio reportažą pateikė kovo 1 d. Šiame rašinyje naudotasi Philadelphijos laikraščiais.

Jonas Kreivėnas, bolševikams atėjus į Lietuvą, buvo policijos vadu Vilkauskis. Tada jam buvo 43 m. amžiaus. Dabar žmogui jau 76 m., bet, kaip korespondentai pažymi, jis atrodo daug jaunesnis. Sako, kad ir tokiam amžiuje Jonas Kreivėnas atrodo gražiai, blondinas stipraus sudėjimo, liūdny, bet budrių mėlynų akių.

Jį rusai suėmė 1940 m. rugsėjo 1 d. ir kalino kartu su vietos inteligentais devynis mėnesius, o paskui, kaip "politini nusikaltėlių", ištrėmė į Pečorą, visiškai prie šiaurės poliaus, kur metai buvo padalyti į dvi dalis: šešius mėnesius dienos ir šešius mėnesius nakties. Ten Kreivėnas išbuvo ketverius metus, dirbdamas prie geležinkelių tiesimo baisiausiose sąlygose, kelis sykius vos nemiręs nuo bado ar šalčio. Visa laimė, kad jis buvęs smarkaus sudėjimo ir geros sveikatos, tai nors ir labai suliesėjęs, bet vistiek išlikęs gyvas. Kaip pasakoja, žmonės mirę, kaip musės. Vieną rytą atsikėlęs, žiūri, barake apie ketu-

riadasimt jo bendro likimo draugų sušalę.

1944 m. vokiečių armijai artėjant prie Maskvos, bolševikai kriminalinius kalinius pradėję leisti dirbti į kolūkius, kur trūko darbo rankų, jų vyrus paėmus į armiją. Vienam gydytojui padėjus suklastoti dokumentus, ir Kreivėnas iš "politinio" tapo "kriminalistu". Gydytojas paliudijo, kad Kreivėnas buvo vagis.

Taip jis atsirado netoli Volgos, kur kolūkiuose teko dirbti įvairius žemės ūkio darbus. Paskui jis įsimanė mokytis veterinarijos ir jam jau neblogo sekėsi, gaudavo daugiau duonos ir sveikata atsigavo.

Atėjo 1948 m. Jis jau buvo atbuvęs savo bausmę, nes originaliai jis buvo nubaustas aštuoneriais metais. Bet kur ten! Niekas nė nekalbėjo apie tai. Jį vėl uždarė į gyvulinį vagoną ir su kitais nuvežė į Kazachstaną, tardami, kad tenai turėsiąs būti visą gyvenimą.

Vėliau jam teko dirbti įvairius darbus tremtinių stovyklose. Pirmą gaudavo produktų, o po Stalino mirties - ir pinigų. Po trejų metų jam pavyko už kyšį gauti pasą ir 1956 m. jis išvyko į Vilkauskį.

Bet čia atvykęs po 16 nebuvimo metų, nieko nerado - nei šeimos, nei namų. (Šeima buvo pabėgusi į Vokietiją, o iš ten kaip DP atsirado JAV.) Negalėjo nei darbo gauti, nei prisiregistruoti. Taip ir vėl sugrižo į Kazachstaną ir ten gyveno ligi 1964 m., kada vėl atvyko į Lietuvą ir kyšio dėka dabar jam pavyko gauti darbą.

Dirbdamas įvairius darbus, laukė geresnių dienų, nes žinojo, kad jo šeima gyva Amerikoje ir rūpinasi jo atvykimu. Nelengva buvo gauti išvykimo vizą. Tik Nebrasos senatoriui Carl Curtis padėjus, reikalas pajudėjo. (Nebrasoje gyvena viena jo dukrų - Teresė Peetz.)

Taigi, visų dėka dabar tėvukas pradeda naują gyvenimą Amerikoje ir stebisi, kad čia visiškai kitaip, nei jis girdėjęs: automobilių pilnos gatvės, o manė, kad tik dviračiais tebevažinėjama, naftos pristigus. Taip pat labai nustebęs, kad negrai čia ir gerai gyvena ir nuosavybes turi, o buvo manęs, kad juos kaip šunelius pririštus vedžiojama. O labiausiai žmogus nustebė tai tuo, kad daugelis jam nepažįstamų žmonių - jo žmonos kaimynų, buvo tokie draugiški - nešė dovanas, sveikino su atvykimu.

Jonas Kreivėnas su žmona Ona ir dukra Gema Chester, Pa., po 33-mėsiamy metų. Apsigyveno Chester, Pa., Philadelphijos priemiestyje.

UBA-BATUNO STIPENDIJA JUNGTINĖSE TAUTOSE

Visokiomis progomis labai dažnai yra kalbama ir skelbiama, kad mūsų krašto laisvės kovos tęsimo ateitis pereis į mūsų jaunimo rankas. Tačiau iki šiol - niekas nėra daroma planingai paruošti tą gausų mūsų jaunimą visuomeninei, o ypač politinei veiklai ateity.

UBA-BATUNas, matydamas šią spragą, ryžtasi bent dalimi ją užpildyti, skelbdamas 10 savaičių stipendiją pabaltiečių jaunimui susipažinti su politine veikla Jungtinėse Tautose šią vasarą nuo birželio 15 iki rugsėjo 1 dienos.

Numatyta sekanti studijų programa:

1). Susipažinti su Jungtinių Tautų organizacine struktūra, sekti JT veiklos eigą, dalyvauti JT spaudos konferencijose ir stebėti JT specialiųjų komitetų posėdžius, kuriuose svarstomi žmogaus teisių pažeidimo ar kolonizacijos klausimai;

2). Susipažinti su memorandumų Jungtinėm Tautom paruošimu pagal jų procedūrinius reikalavimus, lankyti kartu su patyrusiais BATUNo atstovais JT atstovybėse ir įteikti joms medžiagą apie dabartinę padėtį Pabaltijo kraštuose;

3). Lankyti ir daryti oficialius pasikalbėjimus su mūsų bei užsie-

nio diplomatiniais atstovais, spaudos korespondentais ir vadovaujančiais asmenimis pabaltiečių visuomenėje;

4) Padėti vietos organizacijoms su informacija amerikiečių visuomeni, joms ruošiant platinio masto viešus parengimus;

5) Sekti užsienio spaudą ir paruošti laiškus tų laikraščių redaktoriams Pabaltijo kraštų klausimais;

6) Paruošti trumpą studiją apie Jungtines Tautas, tinkamą pabaltiečių spaudai ir visuomeni. (Tokia studija galėtų būti panaudota universiteto darbe, nes daugelis jų duoda pilną kreditą už tokį vasaros projektą).

Jaunuoliai ir jaunuolės nuo 18 iki 25 metų amžiaus ir studijavę nemažiau vienus metus universitete, kurie būtų suinteresuoti šia vasaros stipendija, tučtuojau kreipkitės į BATUNą dėl papildomų informacijų ir formų šiai stipendijai gauti šiuo adresu: United Baltic Appeal, Inc., 2789 Schurz Ave., Bronx, N. Y. 10465.

Stipendijos dydis:

a) Pilnas pragyvenimas (kambarys ir maistas) New Yorke,

Tęsiami 12 psl.

VIENYBĖ

THE OLDEST LITHUANIAN NEWSPAPER IN THE WORLD
was established in 1886 by Juozas J. Paukstys in Plymouth, Pa. Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office in Brooklyn, N. Y. VIENYBĖ owners are: Valerie Tyšliava and Joseph N. Tyšliava. Published bi-weekly by Valerie Tyšliava and Joseph N. Tyšliava. Editor: Jonas Valaitis; Managing Editor Valerie Tyšliava; Assistant Ann Waivada; Business Manager and Photo Editor Joseph N. Tyšliava; Senior Editor Vytautas Širvydas; English Editor Demie Jonaitis; Contributing Editors: Juozas Kreivenas, Edvardas Sulaitis, Vytautas Zalatorius.

SUBSCRIPTION RATES: \$7.00 for one year. Advertising rates on application. All rights reserved. EDITORIAL and ADMINISTRATIVE OFFICES at 192 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207. Telephone: APplegate 7-7257.

mes

Vytautas Širvydas

80-uosius gyvenimo metus baigdamas, Lietuvos socialdemokratų vadas Steponas Kairys, 1962 metais VLIKo paskutinį posėdį šveikindamas, pareiškė: "Tarp lietuvių išeivio ir lietuvių Lietuvoje ryšys būtinas!" Vienybės bendradarbis Ed. Sulaitis tai apipavidalino sakiniu: "Visu ūgiu pasiremiami į Lietuvos žemę ir jos lietuvių žeruojančius lietuvius, siekime ilgėliau pratęsti lietuvių sunykimo laikotarpį Dėdės Samo žemėje". Kitas bendradarbis, P. A. Smalėnas, rašė: "Svarbiausias visų mūsų tikslas yra Lietuvos išlaisvinimas ir lietuvių tęstinumo išlaikymas visuose pasaulio kraštuose".

Redakcinio tada Vienybės sprendė: "Keblių santykių klausimą svarstydami, raskime būdų prasiveržti pro visus politinius ir suakmenėjusių pozų varžtus ir sukelti, pasak Vydūno: "Nėgyvybėje gyvybės atgarsį". Klausimą tinkamai svarstyti kludė mūsų visuomenės liga, kurią filosofas dr. J. Girnius lietuvių studentų sąjungos suvažiavimui Chicagoy šitaip apibūdino: "Visuomenės veikloje trūksta pajėgumo suderinti realizmą su idealizmu, engia politinis ir asmeninis uždumas ir politinių saikų taikymas visoms lietuviško gyvenimo sritims". Prikišo laikraščiams tikros kūrybinės įtampos stoka, nes draugus šiltai per petį patarpoja, o kitų nuomonių lietuviams surūgusiai suurtžia".

Ar pakito kas po 1963 metų, kada šios mintys buvo iškeltos pirmame to meto Vienybės numeryje? Santykiai tarp užsienio ir tėvynės lietuvių, rodos, sustiprėjo ir plačiau išsišakojo, nes ypač Amerikos lietuvių šitinkino sveikumu Valstybės departmento Washingtono senu patarimu megzti santykius žmogus su žmogumi principu. Bet kitkas, atrodo, pasiliko ta pačia gaidžio giesmė, apie kurią poetas Kazys Binkis, pasekdamas ir suomių Kalevalą ir amerikiečio Longfellow Hiawathą, rašė:

Ir pragydo gaidužėlis,
Užgiedojo vištos vaikas.

Didysis Lietuvos kunigaikštis Vytautas sulaukė 80 metų, Lietuvos patriarchas dr. Jonas Basanavičius - 76 metų, Vienybės, kuriai daktaras bendradarbiavo, sulaukė jau 88 metus ir žengia į 89-tąjį su tvirta viltimi sulaukti, jei ne šimto, tai bent vieną devyniasdešimtųjų. Ilguoju metų laikotarpiu redaktorais yra buvę įvairios visuomeninės padėties vyrai, pradedant vargonininku-rašytoju Dominiku T. Bačkausku (1886-1888). Jis buvo kilęs iš Kidulių vals. Sakių aps.

Po jo sekė: Sunskų krašto vertėjas-dramaturgas Antanas Turskis (1888-1890), mokytojas (vėliau gydytojas) aušrininkas Juozas Andziulaitis (1890-1892), Rudaminos klierikas (vėliau kunigas) Antanas Milukas (1892-1893), prasišėkęs Biržų aps. ūkininkaitis Petras Kučas (redagavo slapyvardė J. Petraitis, 1893-1895), marijampolietis gimnazistas raidžių rinkėjas Juozas Ališius-Aišauskas (5 mėnesius 1895 m.), Sintautiškis mokytojas Jonas Kaunas (1895-1897), savamokslis vilkaviškietis Petras Mikolainis (dusyk: 1897-1900 ir 1902-1903, kada jam padėjo Pranas Matulaitis, vėliau gydytojas), valdininkas ir poetas vilkaviškietis Jonas Mačys (1901-1902), savamokslis Rokiškietis Juozas O. Širvydas (1903-1905 ir 1905-1916, ir vėl 1920-1928), savamokslis Sakių aps. Juozas Baltrušaitis (1905-1907).

Prasisekęs vilkaviškietis Pijus Norkus (1915-1920), valparaisietis, Latvijoje gimęs Vytautas Širvydas (1928-1929, o nuo šių metų vis artimesnis redakcijos štabo narys), Bostone gimęs, nepriklausomoje Lietuvoje augęs žurnalistas Jonas Valaitis (1929-1933), Sakių aps. vargonininkas Pijus Bukšnaitis (1934-1937), Rudaminos savamokslis Stasys E. Vitaitis (1938-1940, redagavęs SLA organą Tėvynę, 1920-1938), ir vilkaviškietis poetas, žurnalistas ir visuomenės veikėjas Juozas Tyšliava (1940-1961). Prie jų redakcijoj yra dirbę: Zagarietis savamokslis, poetas ir raidžių rinkėjas Jušius Baniulis (1913), Jersey City, N. J. gimęs žurnalistas Petras Jurgėla (1937-1938), Skotijoje gimęs žurnalistas Jonas Kružintaitis-Kružė, įkūrėjas pirmojo Kanados lietuvių laikraščio Kanados Lietuvis (1928-1929).

Lietuvių radijo programos

Jonas Valaitis

Nežmoniškai pakilus kainoms maistui, gazolinui, elektrai, gazui, popieriui ir net darbo jėgai, kurios negalime gauti, savo lietuviškai veikalui išlaikyti ar pagerinti lietuviui tegali kreiptis tik į savo tautiečius, į patriotingąją visuomenę.

Beveik visi lietuviškieji laikraščiai jau pakėlė ar kelia kainas prenumeratai, skelbėjams ir visoklausiam kitokiam patarnavimui, kurio visuomenei reikia tikrai nemažai.

Susipratę geros širdies lietuviui, Vienybė mokėdami prenumeratą, pridėda ir auką, kai kurie ir stamboką. Tas padeda Vienybę ir kitą spaudą leisti. Kitą žymią paramą Vienybės žmonės užsidirba iš spaudos darbų. Bet tuos darbus reikia atlikti tinkamai ir laiku. Dėl to kartais tenka suvėluoti Vienybės išleidimą. Bet bėdos palietė ne vien mūsų spaudą. Bėdos jau stipriai pasibeldė į duris ir mūsų lietuviškoms radijo programoms! Štai koklausytojų prašo patys lietuviškųjų radijo programų direktoriai, dr. Jokūbas Stukas, perduodąs programas šeštadieniais nuo 4 iki 5 ir Romas Kezys - sekmadieniais nuo 9 iki 10 val. ryto.

Dėl žymiai padidėjusių išlaidų iš WEVD stoties perduodamos Lietuvos Atsiminimų programos radijo direktorius dr. Jokūbas Stukas kreipiasi į klausytojus, primindamas, kad radijo kultūrinei veiklai grėšia pavojus - darosi nepaprastai sunku išlaikyti! Skelbia: "Jei nesurasime daugiau nuolatinių skelbėjų ir Rūtos radijo rėmėjų - perduoti radijo bangomis kultūrinių programų, po 33 metų darbo būsime priversti mūsų transliacijas nutraukti. Tai ne gąsdinimas, bet tikras faktas!"

Užsidirbdamas pragyvenimą profesoriaudamas universitete, dr. J. Stukas visą savo laisvalaikį aukoja rūpindamasis Lietuvos Atsiminimų programą išlaikyti ir programas paruosti. . . Dabar jau skundžiasi, iš profesijos uždirbtąjį pinigą ir darbą per visą eilę metų aukodamas - radijo programos nuostoliams padengti! Skelbimų mažėja, o naujų skelbėjų sunku surasti. Pabrėžia, kad lietuviui nėra pratę naudotis radijo skelbėjų siūlomais patarnavimais. Tiesa, programai kiekvienais metais sulaukia paramos mūsų kultūriniais darbams gelbėti iš apie 400 klausytojų. Bet, . . . kur tos kelios dešimtys tūkstančių kitų klausytojų, kurie džiaugiasi lietuviškomis transliacijomis? Bet kai jas reikia paremti, tai visai išsisukinėja, vengdami aukoti radijo veiklai palaikyti! Dr. J. Stukas pareiškė: "Tikrai nežinome, kaip ilgai dar begalėsime transliacijas tęsti. Bet būtų žymiai pigiau, jeigu mūsų programą perduotume tik FM banga. Tačiau nemaža klausytojų, ypač senosios kartos, yra pratę klausytis ir gali mus pagauti tik standartine AM banga. Ir džiaugiamės, kad mūsų programa yra veik vienintelė visame laisvajame pasaulyje tuo pačiu

metu duodama lietuviškas programmas abiem bangomis!" Jis vėliau sako: "Neseniai lankdamasis Chicagoje, sužinojau, kad Sophie Barcus radijo valanda, gyvuojanti jau virš 40 metų, dėl padidėjusių išlaidų, liko tik su pusvalandžiu. Taigi, šios programos ateitis priklausys nuo Jūsų - mūsų klausytojų. Jei norite jos klausytis ateity, malonėkite įsirašyti į mūsų Rūtos kultūros rėmėjų radijo klubo narius, ir narystę malonėkite neatidėliodami atnaujinti! Klausytojo dešimtinės metams pakaks. . . . Anot posakio, mums tik reikia trupinėlių. . . . bet iš daugelio rankų, ir iš širdies! O mes iš savo pusės dar stengsimės surasti naujų nuolatinių skelbėjų". . . . Siųskite savo paramą Lietuvos Atsiminimų Radijui adresu: 1467 Force Drive, Mountainside, N. J.

ROMO KEZIO ANKETOS

Romas Kezys, Laisvės Žiburio radijo vedėjas, praneša, kad nuo 1974 metų pradžios WHBI radijo stotis, per kurią girdima Laisvės Žiburio sekmadieninė valanda, pakėlė mokesť net 50%. Tai buvęs nelauktas ir žymiai sunkinantis mokesčio padidinimas, sukėlęs LZ Klubo valdybai ypatingą rūpestį. Kadangi LZ gyvybė yra radijo klausytojų-rėmėjų reikalas, tad R. Kezys ir kreipiasi į visus Laisvės Žiburio vertintojus su keletu klausimų, į kuriuos atsakymai esą palengvintų Klubo valdybai padaryti ir teisingesnį ir naudingesnį sprendimą kas darytina, įveikti atsiradusį naują piniginių sunkumą.

Prašo atsakyti klausytojams išsiuntintus klausimus. Greitas atsiliepiamas bus priimtas dideliu dėkingumu. Atsakyti prašo išiuos klausimus? Atsakyti "taip" ar "ne".

1. Ar manytumėt būtų tikslinga per du atostoginius - liepos-rugpjūčio mėnesius sustabdyti LZ programą?
2. Ar manytumėt, reikia tik sutrumpinti liepos-rugpjūčio mėnesių programą iki 30 minučių?
3. O gal sutrumpinti visų mėnesių LZ programą iki 45 minučių, vėlot dabartinės 1 valandos?
4. Gal sutrumpinti visų mėnesių LZ programą net iki 30 minučių, vėlot dabartinės 1 valandos?
5. Ar pritarumėt, kad būtų daugiau duodama komercinių skelbimų?
6. Ar pageidautumėt dažnesnių LZ renginių, iš kurių galima tikėtis pelno?
7. Gal būtų tikslinga nutraukti visai anglų kalba LZ programos dalį?
8. Gal turite kitų siūlymų LZ pajamoms padidinti?
9. Kokių turite pageidavimų dėl LZ programų?

Romas Kezys ir Laisvės Žiburio rėmėjų valdyba būtų labai dėkingi, jei ta pačia proga pasiūstumėt ir radijo mokesť, jei dar sumokėt. Iš anksto dėkoja.

Adresas: 62-15 - 69th Place,
Middle Village, N. Y.
11379

VIENYBĖ, 1974 m. kovo 8 d.

STEBĖTOJO PASTABOS

Clevelando lietuviai pastatė paminklą šimto metų sukakčiai nuo lietuvių apsigyvenimo tame mieste (1874-1974) paminėti. Kainavo \$12,856.32. Pinigus suaukojo visuomenė.

Bendruomenės skyrė Los Angeles suruošė vakarą pasvarstyti, kaip pertvarkyti VLIKą, kad turėtų "realią atramą Amerikos lietuviuose". Susirinko du šimtai. Sveikiausią sumanymą padarė A. Razma. Dalį narių sako, reiktų išrinti "tokiu balsavimo keliu, kokiu išrenkamos Bendruomenės valdybos". Bet, ką daryti su tais, kurie nori būti mirusių Lietuvos partijų atstovais?

Statistika rodo, kad Lietuvoje pernai išleista 2,186 įvairių knygų (lietuvių kalba 1,412, rusų ir lenkų - 794). Laikraščių lietuvių kalba ėjo 86, nelietuvių - 37. Į užsienį cenzūra tačiau teisleidžia 27 lietuviškus laikraščius.

Kearny, N. J., gyvuojanti lietuvių Schuyler taupymo ir skolinimo bendrovė mini 50 metų sukaktį. Įsikūrė 1924 m. Po dešimties metų turėjo \$84,685.18 kapitalo, po dvidešimt - \$184,006.47, o šiaandien - \$8,591,446. Bendrovei dabar vadovauja prof. dr. Jokūbas Stukas.

Pastebėjęs šių metų Vienybės nr. 2 pirmame (Žinių) puslapyje Antano Smetonos ir Antano Sniečkaus fotografijas, Stasys Juškėnas pirštu dangun duria, nuspręsdamas, kad tai buvo "nevykęs ir kiekvieną lietuvių įžeidžias dalykas". Tačiau, jei redaktorai pirmo puslapio žinias atrinko pagal tokį Juškėną, skaitytojai ar tik nepalaikytų jų pusgalvais?

VLIKo taryba nusprendė šiais metais surinkti ir išleisti \$56,570, kurių \$12,230 eis administracijai, \$19,340 leidiniams, \$11,000 radijo valandoms, o \$12,5000 kitiems reikalams. Sumas tikisi gauti iš Vasario 16 minėjimų ir ALTo.

Dvidešimtį metų Chicagoje veikianti Lietuvių Opera pastatė 17 operų ir 58 spektaklius. Bet šie metalai pradėti \$8,000 skola, nes keturi operos Carmen pastatymai pasirodė nuostolingi. Ruošia statyti operą Kaukių balius. Jei visi politikiškiai, nusiėmę kaukes, atsilankytų, Lietuvių Opera gal pamatytų šviesesnę ateitį?

Lietuviai evangelikai reformatai nuo 1931 metų per metus daryk leidžia Mūsų Sparnai žurnalą, kurio jau išleido 35 numerius. Pasirodo, lietuvių protestantų turime: be evangelikų reformatų, dar evangelikus luteronus, baptistus ir metodistus. Vėliausiame numeryje A. Sabaniūnas duoda vaizdų iš savo atsilankymo Lietuvoje. Lietuvoje evangelikai reformatai (prie kurių priklausė Rusijos Dūmos atstovas Martynas Yčas) tirščiausiai gyvena Biržų, Kėdainių, Joniškėlio ir Svobiškių apylinkėse.

VIENYBE, 1974 m. kovo 8 d.

Iš Brooklyn, N. Y., į Chicago perkeldintas BALFo centras, įsikūrė ALTo būstinėje, pasiimdamas du trečdaliu vietos. Šiuo metu BALFas, atrodo, visą siuntinių dėmesį kažkodėl nukreipė Suvalkų trikampio lietuviams, ne į Lietuvą, ar į Sibirą. Spaudos atstovams parodė 30 paruoštų siuntinių, jau išsiuntė 200 (7,000 sv.). Pajamų nuo lapkričio BALFas susilaukęs \$34,850. Užsimokėjusių narių turi 4,600. Iš 150 skyrių gyvi 52.

Kai kada naujieji nenoromis pagerbia senųjų darbus. Pranas Alšėnas rašo: "Lietuvių parapijos Amerikoje suvaidino milžino vaidmenį. Be jų mūsų dypukai gal nebūtų radę nė vienos lietuviškos šeimos, nes, jei ne parapijos, tos šeimos būtų pritaipę prie 'airių' ar 'paliokų'." Tie dypukai, Alšėnas toliau pastebi, pralobė ir išsikraustė į gražius namus atokiau lietuviškų bažnyčių ir jau lanko, jei iš viso lanko, tik sykį ar du per metus. Ir vėl kartojasi sena lietuvių tautos tragedija: mūsų bajorija sulenkėjo, o dypukai - pralobol! Abiejų lietuvių nesirūpino.

Vilniaus universitete praeitą vasarą suruošti šešeto savaitių lituanistikos kursai užsienio lietuvių jaunimui. Viena lankytojų buvo 19 metų amerikietė Vaiva Vėbrautė, trečio mėto biochemijos studentė Massachusetts technologijos institute. Apie Lietuvos studentus pasakoja: "Buvo mažalauko susitikti-susipažinti, bet malonu matyti tokias minias lietuviško jaunimo, besiveržiančio į mokslus". Toliau pasakoja: "Lietuvos gamta - tokia švelni, paliko malonų įspūdį. Oką bekalbėti apie nuotaką, kurią man sudarė visur lietuviškai kalbą žmonės: gatvėje, parke, krautuvėse". Dėl propagandos sako: "Ypatingos indoktrinacijos lituanistikos srityse aš neįėjau".

Vokietijoje gyvenęs studentas Arūnas Pakevičius, taip pat Vilniaus lituanistikos kursą lankęs, pasakoja: "Lietuvoje dabar yra maždaug 60,000 studentų ir kas aštuonioliktas jau yra baigęs universitetą. Senieji Vilniaus universiteto rūmai ateityje sutalpins tik istorijos ir lituanistikos fakultetus, kiti bus keliami už miesto ribų, į naujai pastatytas patalpas. Kultūrinė veikla dabar koncentruojasi Vilniuje, nors Kaunas, be abejo, pats lietuviškiausias Lietuvoje miestas".

Akiračiai rašo: "Lietuvoje viešėję amerikiečiai scenos darbuotojai: Stasys Pilka, D. Juknevičius ir L. Barauskas, stebėjosi puikiais naujo Panevėžio teatro (Juozo Miltinio vadovaujamo) techniniais įrengimais, šviesų ir kitokių efektų aparatūra". Miltinis apie savo darbą pasakoja: "Teatras tikrąją prasme yra tik tas, kas apima ir sprendžia esminius žmogaus dvasios konfliktus, surištus su savęs pažinimu ir gyvenimo prasmės ieškojimu".

Amerikos Lietuvių Tarybos delegacija su kongresmanu Frank Annunzio (III.), Washington. Iš kairės: Eugenijus Smilgys, ALT valdybos narys, dr. Jonas Genys, ALT atstovas Washington, kun. dr. Juozas Prunskis, ALT informacijos direktorius, kongresmonas Annunzio, dr. Kazys Bobelis, ALT pirmininkas ir kongresmonas John Blatnik.

DĖL MIKUCKIO PRISIMINIMŲ

"Liaudininkai skaitė savo žmogum, o klerikalai manė, jiems simpatizuoju. Pastoviai bendradarbiau Augsburgio Tėviškės Žiburiam. Nemėža padėjo New Yorke leidžiamu, buvusio tautininkų, o dabar, biesai žino, kieno, laikraščio Vienybės korespondento bilietas".

Ką su tokiais popieriais Mikuckis komisarams nužvalgė, nepasako. Tur būt, kad liaudininkas Petras bučiavo paslaptomis krikdemono Jono žmoną? Vienybę tada leido-redagavo poetas Juozas Tysliava ir, jei Mikuckis, ją skaitydamas ir jai rašydamas, skendo miglose "biesai žino", koks tai laikraštis buvo, intelektualiniu pajėgumu jis netoli tų dypukų, kurie dar iš Amerikos negrižo į Lietuvą, bet, taip pat, apie Vienybę mano, "biesai žino", kokia ji yra, nors ją skaito ir godžiai gauda. Tą "biesai žino" jie perkėlė ir Akiračiams, specialiai įkurtiems dypukams aiškinti senuosius Vienybės pagrindus: būti nepartinu, tautinės kultūros, liberalinių pažiūrų Amerikos (ir viso pasaulio) lietuvių laikraščiu.

Kad kas nors "Danijoj dvokia" su Mikuckio atsiminimais, rodo pasakymas, būk 1940 metais. Iš kalėjimo pašauktas antrusyk kalbėtis su Kauno saugumo viršininku A. Guzevičium-Gudaičiu, šis prisiminęs tarptautinę politiką ir "atsargiai užsiminęs" galimą vokiečių-sovietų karą. Istorijos faktas, kad Stalinas, pasirašęs velnio sutartį su Hitleriu, nepa-

kluso nei Rooseveltui nei Churchillui, kad jo "kraujo" draugas jį puls. Todėl sunkiai įtikėtina, kad komisaras Guzevičius Kaune 1940 m. jau Mikuckiui "atsargiai" priminė, jog toks karas gali kilti, o Mikuckis, kaip buvęs komendantas, kariškai kulnėmis sumušęs ir prižadėjęs eiti į kovą "už skriaudžiamuosius". Matyti, ir Lietuvoje komisarai kaip ką savaip nuredaguoja... kaip kai kurie mūsų laikraščiai... VYT. ŠIRVYDAS

D. T. Bačkausko įkurtos Saulės laikraštinė dvasia, atrodo, nėra mirus, bet apsigyveno Chicagos Naujienose, kuriose straipsniai apie Bendruomenę, sakoma, pasižymi: "žema etika, šmeižtų apstumu ir logikos stoka". Kitais žodžiais, straipsniai tikros "tara-dalkos".

Penktasis Pasaulio Lietuvių Jaunimo numeris toks pat skystas turiniu, kaip ir keturi pirmieji. Redakcija, matyt, dar nerado nei savo kelio, nei bendradarbių. Gailai įdomiausias skyrius Potpourī, kurį reiktų plėsti ir gilinti. Žurnale turėtų būti bent vienas geras jaunimo straipsnis, lietuvių ir anglų kalbomis apie tai What Makes Sammy Run mūsų jaunime.

Vienas amerikietis istorikas, William H. Marnell, rašo: "Amerikiečius praturtino imigrantų darbštumas ir veržlumas, o ne naujojo krašto gamtos turtais".

LIETUVIŠKOJE CHICAGOJE

ALGIMANTAS MOCKUS, Lietuvos Kino studijos operatorius, nemaža laiko praleidęs dr. P. Sutkaus šeimoje, o taip pat lankydamas ir kitus Amerikos miestus, vasario mėn. pradžioje grįžo atgal į Lietuvą, nes vasario mėn. antroji pusėje turėjo pradėti statyti naują lietuvišką filmą.

NARCIZAS KREIVĖNAS, mūsų bendradarbio Juozo Kreivėno sūnus, dabar gyvenantis Floridoje, buvo atvykęs į savo motinos laidotuves. Floridoje jis dirba policijos departamente.

DAUG TAUTIEČIŲ registruojasi kelionėms į Lietuvą ateinančią vasarą - taip aiškina bent trys Chicagoje veikiančios kelionių agentūros, kurios daugumoje rūpinasi ekskursijų organizavimu į Lietuvą. Viena iš plačiausiai žinomų agentūrų yra Vl. Rask-Rasčiausko vadovaujamoji kelionių bendrovė, kurioje taip pat dirba žinoma Chicago lietuvų veikėja J. Milerūtė. Taip pat ekskursijų organizavimo srityje nuo pernai metų pradėjo reikštis Loreta Kasienė.

ANTANAS MARTINIONIS, senosios kartos ateivis, gyvenęs Cicerroje, čia mirė po neilgos ligos. Jis buvo pensininkas, bet skaitė ir rėmė ne tik Vienybę, bet ir elę kitų lietuviškų laikraščių, kurių tarpe jis Vienybę laikė pirmąja. Nors ir nebūdamas didelio išsilavinimo žmogus, buvo plačių pažiūrų ir negalėjo suprasti kitos spaudos skelbiamų šmeižtų bei prasimanymų apie Lietuvą.

MYKOLAS SAVICKAS, buvęs agronomas, o dabar išėjęs pensijon, gyvenantis Vilniaus apylinkėse, at-

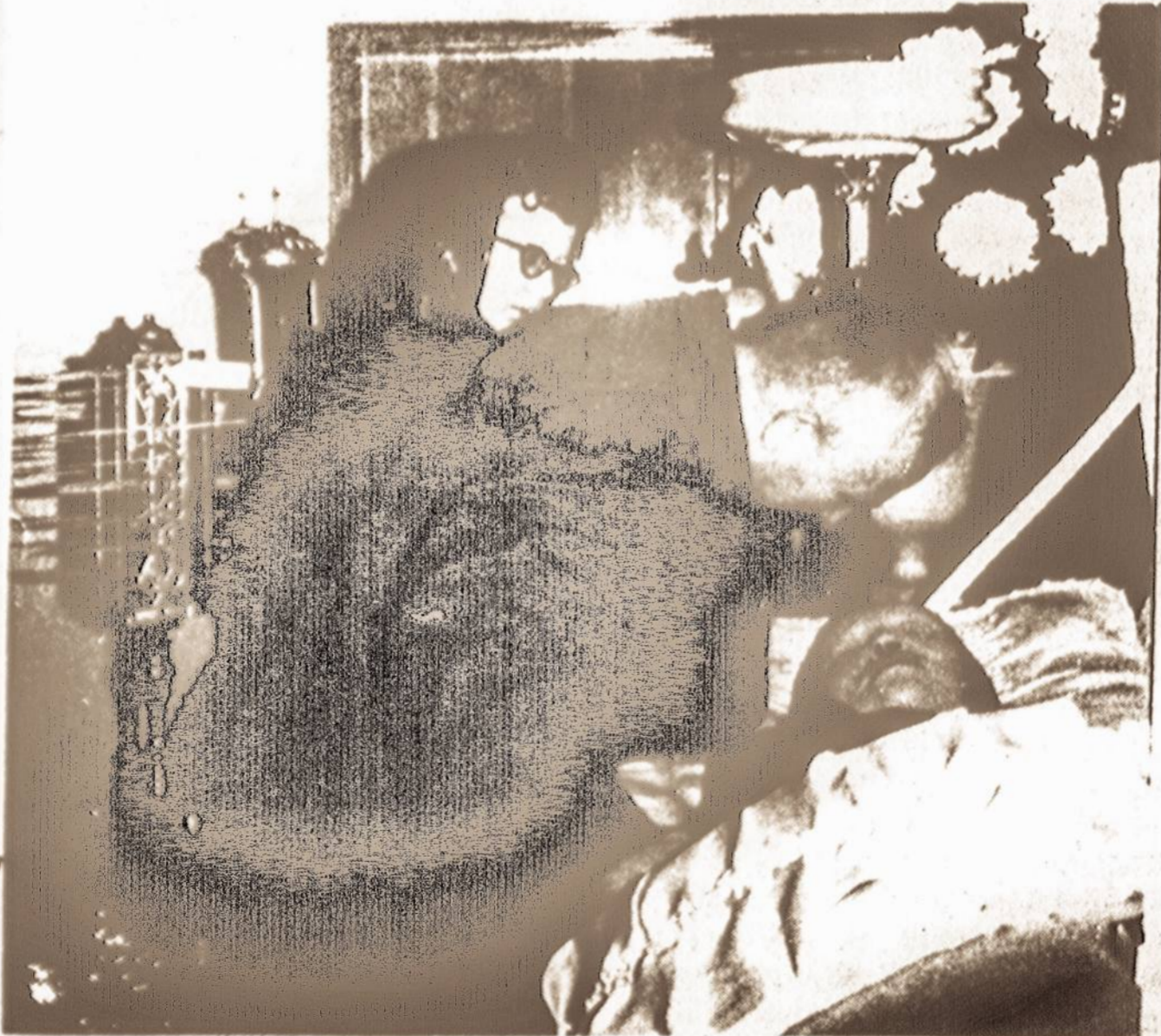
vykęs į svečius pas gimines Baltimorėn, pora mėnesių praleido pas pažįstamus Chicagoje. Buvo apsisitęs dail. Antano Petrikonio namuose.

KAZIUKO MUGĖ, įvykusi kovo 3 d. Jaunimo Centre, sutraukė nepaprastai daug žmonių. Anksčiau tose mugėse būdavo pardavinėjamos knygos iš Lietuvos. Tačiau nuo pernai "patrijotai" mugės nuo lietuviško žodžio iš tėvynės apvalė. Pasipiktinę pardavinėtojai skautai akademikai pernai protesto ženklai nepardavinėjo net ir išėivijoje leidžiamų knygų. Šiomet, jie jau, atrodo, susitaikė su "likimu" ir pardavinėjo negausias išėivijų knyguotes.

ILLINOIS universitete Chicagos skyriuje (Chicago Circle) lietuviškų studijų pamokų metu yra demonstruojami kultūriniai filmai iš Lietuvos, kurie studentų yra labai mėgstami, nes yra vieni iš geriausių priemonių supažindinti studentus su Lietuva. Lietuvių kalbos studijoms tame universitete vadovauja prof. dr. Janina Rėklaitienė.

DR. KAZIUI ŠIDLAUSKUI, Liet. Tautinės Sandaros atstovui Amerikos Lietuvių Taryboje, š. m. vasario 26 suėjo 60 m. amžiaus. Gimęs Gutkaime, Vilkaviškio apskrityje. Studijavo Kaune, Danijoje, Vokietijoje ir JAV Harvardo universitetuose. Dabar dirba Cook apskrities prokuratūroje.

SOFIJA ir STASYS BIKULČIAI, Cicerro gyventojai, mini savo 50 m. vedybų sukaktį. Stasys yra savanoris kūrėjas. Lietuvoje sukaktvininkai buvo pavyzdingi ūkininkai, išaugino 6 sūnus, kurie vedė lietuvaites, ir turi 11 anūkų.

Juozas Kreivėnas atsisveikina su tragiškai žuvusia savo žmona Zuzana Vasaičio-Butkaus koplyčioje Cicerroje, kur buvo pašarvoti jos palaikai. Šalia jo duklė Ona Bikulčienė, atvykusi iš Sunnyside, Cal. J. Kreivėnas yra muzikos mokytojas, visuomenininkas; taip pat Vienybės redakcijos narys.

E. Sulaičio nuotr.

Lietuvos Kino studijos operatorius Algimantas Mockus kalba apie Lietuvos filmus bei jų gamintojus Jaunimo Centre Chicagoje. Šio vakaro metu buvo parodytas Lietuvos studijos gamintas filmas "Šimtamečių godos", o taip pat ir dviejų chicagiečių A. Šluto (nuotraukoje kairėje) ir kun. A. Kezio dokumentiniai filmai. Be to, čia vyko diskusijos apie Lietuvoje ir išėivijoje gominamus filmus.

E. Sulaičio nuotraukos

BALFo veikėjai naujoje BALFo istaigoje: Alg. Pužauskas, vice-pirmininkas, Maria Rudienė, pirmininkė, Vladas Selenis, direktorių pirmininkas, Juozas Mackevičius, direktorius ir sandėlio vedėjas, Aldona Daukienė, vice-pirmininkė.

Iš Balfos veiklos

BALF pirminkė Marija Rudienė, 4 dienas buvo New Yorke ir dalyvavo pasitarimuose su American Council of Voluntary Agencies for Foreign Service ir CARE organizacijų vadovybėmis. BALF ištrauktas į šių organizacijų direktoriatą. Pirminkė buvo susitikusi su International Red Cross, Tolstoy Foundation ir International Rescue Committee pareigūnais.

Buvo susitikusi su Lietuvos Generaliniu konsulu A. Simičiu ir VLIKo pirminku dr. J. Valiūnu, lankė Darbininko redakciją ir tėvus Pranciškonus.

- BALFo direktorių suvažiavimas įvyks balandžio 27 d. Chicagoje. Bus padaryti valdybos pranešimai, finansinės apyskaitos ir nustatytos gairės veiklai. Organizacijos prašomos tuo laiku suvažiavimų neruošti, kad BALFo visi direktoriai galėtų suvažiavime dalyvauti.

- Vasario 16-tosios gimnazijai kas mėnesį BALFas skiria po \$200, taip pat persiunčia gimnazijos rėmėjų aukas.

LIETUVOS DUKTERŲ dr.-jos tradicinis pavasario balius rengiamas bal. 27 d., Jaunimo centre, 7:30 val. vak.

LEONARDAS ŠIMUTIS, buvęs Draugo redaktorius ir Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas, sunkiai serga Sv. Jokūbo ligoninėje Chicago Heights, Ill. Jam padaryta sunki operacija.

DAIL. ADOMAS GALDIKAS pirmasis įrašė lietuvių dailininkų vardą vakarų Europos meno pasaulyje, suruošdamas pirmąją savo kūrinių parodą Paryžiuje 1931 m. Jo dailės darbų bus galima pamatyti ir išgyti Čiurlionio galerijoje nuo kovo 15 d. iki kovo 24 d.

Chicagos Lituanicos skautų tuntio tuntininkas Sigitas Miknaitis taria žodį tuntio vilkiukų metinėje šventėje Marquette parko salėje.

E. Sulaičio nuotr.

VIENYBE, 1974 m. kovo 8 d.

GRAŽIAI PAMINĖTA

HARTFORD, CONN.

DAPKŲ VEDYBINĖ SUKAKTIS

Vasario 10 d. L. A. P. klubo salėje LB Connecticuto Apygardos Valdyba ir "Tėvynės Garsų" lietuvių radijo valanda surengė daug pasidarbavusiems visuomenininkams inž. Benediktui Dapkui ir Zitai Dapkieni jų 25-rių metų vedybinės sukakties pagerbimą.

Rengėjų vardu minėjimą pradėjo LB Apygardos pirm. Algimantas Dragunevičius, pakviesdamas dr. Alfonsą Stankaitį prvesti pagerbimą. Antanina Guntulienė Zitai Dapkieni prisegė korsažą. Klebonas kun. Juozas Matutis sukalbėjo maldą. Pagerbimo vadovas dr. A. Stankaitis publiką supažindino su iš toliau atvykusiais svečiais.

Prieš vakarienę sukaktuvininkams sugiedota "Ilgiausių Metų" ir už jų sveikatą pakeltos taurės.

Atvykusieji svečiai ir atstovai solenizantams išreiškė daug šiltų sveikinimų ir gražių linkėjimų. Pirmiausia sveikino klebonas kun. Juozas Matutis. Paskui LB Apygardos pirm. A. Dragunevičius, sveikindamas apibūdino sukaktuvininkų nuveiktus darbus. Pasak jo, B. Dapkus yra buvęs Lietuvos kariuomenės karininkas. Šiame krašte, Hartforde, per 8-rius metus vakarais, dienomis dirbdamas savo tiesioginį darbą, lankė kolegiją ir baigė inžinerijos mokslą. Jis eilę metų vadovavo Skautų Tėvų Komitetui, kuris prieš dešimt metų yra nupirkęs prie Norwich, Conn., stovyklavietę. Buvo ir Ramovės Hartfordo skyriaus pirmininkas. Jis yra atlikęs daug ir vienkartinį darbą: vadovavęs LB apylinkės ir apygardos rinkiminei kompanijai; mes dažnai matome jo meniškai pieštus parengimų plakatus, ir retas žino, kad tai jo darbas, nes inž. B. Dapkus yra tylaus būdo, užsidaręs, nemėgstantis save reklamuoti ir fotografuoti.

Skirtingo būdo, lyg ugnis, yra jo žmona L. Dapkienė. Ji savo neišsenkama energija suspėja daug kur būti ir daug ką atlikti. Pradžioje kelerius metus buvo Hartfordo Lituanistinės mokyklos mokytoja; nuo pat atvykimo į Hartfordą dainavo "Aido", o dabar Motery choruose ir abiejuose buvo valdyboje. Ji buvo kelerius metus LB Hartfordo apylinkės valdyboje, o dabar, jau šešeri metai, yra LB Connecticuto Apygardos valdybos narė. Gabi pranešėja choro parengimuose. Jos gražiu žodžiu palydėti išvyko į Floridą du paskutiniai apygardų pirmininkai, o Stefanija Rūkienė - į Arkansas Valstiją. Ji yra buvusi baltiečių balių rengėjų komisijoje; kelis kartus atstovavo apygardą delegacijoje pas gubernatorių.

Tačiau svarbiausias iš pagrindinių Z. Dapkienės nuveiktų darbų - tai jos talka "Tėvynės Garsų" lietuvių radijo valandai. Kovo 10 d. jau vienuolika metų, kai ji yra pranešėja. Tėvynės Garsų "valandoje ir yra dalyvavusi net 154 programose.

Tėvus maloniai nustebino dukterė Laima, trečio kurso studentė, studijuojanti VIENYBĖ, 1974 m. kovo 8 d.

dijų draugo lydimu, atvykusi iš University of New Hampshire tiesiai į pagerbimą; praeitais metais ji yra buvusi II PLB Jaunimo Kongreso atstovė, atstovavusi Hartfordą.

Savo ir chorų vardu sveikino muz. Jurgis Petkaitis, LB Hartfordo apylinkės vardu - pirm. Romas Grajauskas, Ramovės Hartfordo sk. vardu - pirm. Petras Simanauskas, Skautų Tėvų Komiteto vardu - Katarina Marijošienė, LB New Haveno apylinkės vardu - pirm. ir apygardos narys Antanas Gruzdis, draugų ir pažįstamų vardu - Zigmas Strazdas ir dr. Henrikas Lukaševičius iš New Haveno. Po sveikinimų sukaktuvininkams buvo įteikta graži dovana - tai išgraviruota medinė lėkštė. Dovaną įteikė Danutė Grajauskienė ir Algimantas Dragunevičius.

B. Dapkus ir Z. Dapkienė augina dukterį Laimą (jau sakyta) ir sūnų Rimą, kuris lanko mokyklą ir tarnauja prie šv. mišių.

Reikia pažymėti, kad pagerbimą labai gražiai pravedė dr. Alf. Stankaitis, panaudodamas humorą ir prisiminimus iš Jurbarko, kur jis jaunatvėje yra buvęs solenizantų kaimynas, ir iš Vokietijos, kur jam tekę drauge gyventi.

JONAS BERNOTAS

Neseniai iš Vilniaus: Nijolė ir Raimundas Mališauskai, dabar nuolatiniai gyventojai Washington, D. C. Mališauskas yra konsulu Tarybų Sąjungos pasiuntinybėje. Norintieji atsiimti gimines iš Lietuvos, ar lankytis Lietuvoje galite kreiptis tiesiog į R. Mališauską. S. Narkėliūnaitės nuotrauka

RAŠYTOJA S. TOMARIENĖ KELIAUJA PO EUROPA

Rašytoja Sonė Pipiraitė-Tomarienė, kuri kartu su vyru, gimnazijos mokytoju Henriku 1970 m. vasarą iš Chicagos iškeliavo pavadravoti po Europą, dar vis grožisi tuo kontinentu. Aplankė nemaža Europos kraštų, jų tarpe ir Lietuvą, o šiuo metu yra apsigyvenusios Kipro saloje. Iš ten Vienybės red. Chicagoje E. Šulaičiui parašė platesnį laišką apie savo keliones,

su kurio ištraukomis supažindiname mūsų skaitytojus.

Ji rašo:

Europoje dar žadame pabūti vienerius metus ir norime grįžti atgal į Chicago 1975 m. pavasarį. Turkija labai graži, įdomi šalis, daug senosios Graikijos ir Romos palikimo: įdomūs sultonų rūmai, mečetės, labai malonūs turkų žmonės. Keista? Turakai visur turi žiauriųjų vardą. Bet tai buvo seniau, o gal tik kare? Moderniškai turkai nepaprastai draugiški, viešbučiai geri, pragyvenimas nebrangus. Dabar esam Cyprus saloje. Radom gražų butą prie pat jūros, tai pabūsim čia kokį mėnesį.

Į paraginimą aprašyti savo kelionės įspūdžius, rašytoja taip atsako:

Kelionės įspūdžius gal reikėtų aprašyti, tik gaila, esu įpratusi tik mašinėle rašyti. Italijoje gavau ją pasiskolinti, tai parašiau keletą pasakų. Gal parašysiu šį tą iš kelionės, kai parvažiuosiu. Henrikas veda smulkų dienoraštį, tai niekas neužsimirš. Malonu ir įdomu važinėti, daug ką galima pamatyti, yra proga istorijos bei geografijos pasimokyti. . . Pas mus, t. y. Cyprus saloje žiemos nebuvo (tik 2 savaites pasirodė šalna ant stogų); jau antra savaitė gėlės, medžiai žydi, žmonės basai pajūriu vaikšto.

Rašytoja skundžiasi, jog yra atitrūkusiai nuo lietuviško pasaulio, negauna lietuviškos spaudos, nei žinių iš Amerikos. Kadangi dažnai keičia gyvenamąsias vietas, tai turi daug sunkumų su laišku bei korespondencijos gavimu. S. Tomarienė visiems savo pažįstamiems siūnčia linkėjimus.

"LAISVĖ LIETUVAI" - ČEKIO ŠŪKIS

Jonas Plaskus, Palo Alto, Calif., išsispausdino čekių knygutę su viršuje stambiomis raidėmis išrašytu šūkiu: "Freedom to Lithuania". Tokiu čekiu nusiųtė Amerikos Lietuvių Tarybai \$30 auką.

A. SACHAROVO APELIACIJA

Vasario 1 d. įvyko Amerikos Socialdemokratų suvažiavimas, kuriame per banketą buvo įteiktas garšiam sovietų atominės jėgos fizikui ir disidentui A. Sacharovui garbės pažymys - Norman Thomas Freedom Award. Pažymėjimą priėmė laisvame pasaulyje esantis Sacharovo geras ir artimas draugas d-ras Yuri Glazov.

Prisidamas iš Amerikos Socialdemokratų Laisvės pažymėjimą, Sacharovas iš anksto parašė laišką, kuriame išdėstė "ypattingai rimtą ir sunkią padėtį" visiem sovietų disidentams, ir ta pačia proga, kreipėsi pagalbos iš Vakarų jo išdėstytiems šešiem punktam.

Sacharovas pradėjo savo laiško išreiškė savo didelį pasitenkinimą, kad jo balsas bus išklausytas Amerikos Socialdemokratų ir visų kitų darbininkų organizacijų ir uni-jų, kurios visad užtardavo žmogaus teises ir tikrus sugyvenimo principus.

Toliau Sacharovas pažymėjo savo pritarimą vykstančioms deryboms nusiginklavimo srity ir apsisaugojimo nuo atominio karo. Bet tuo pačiu metu, kai tokios derybos vyksta, suiminėjimai, kratos ir disidentų medžioklė tebevyksta. Tebevyksta ir religinis persekiojimas Pabaltijų, persekiojimas rašytojų, kliūtys emigruoti iš Tarybų S-gos, tautinių mažumų diskriminacija.

Iš čia aiškios išvados, kad toji vadinama detantė išorėje su užsieniu, neprilygsta vidujinei detantei - žmoniškumui.

Baigdamas savo laišką, Sacharovas apeliavo pagalbėti jam išplėtojant socialinę kompaniją šiais 6 punktais: 1. Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus atstovams leisti laisvai prieiti ir ištirti Sovietų darbo stovyklas ir psichines ligonines. 2. Amnestiją Sovietų politiniams kaliniams, kaip Bukovskui, Grigorenkai ir t. t. ir t. t. 3. Prieš diskriminaciją tokiom tautinėm mažumom kaip Krymo totoriam, Volgos vokiečiams ir turkmenam. 4. Už laisvą emigraciją iš Sovietijos. 5. Užtarti rašytoją Solženiciną ir laisvą jo knygos cirkuliaciją Tarybų S-goj. (Kaip jau visam pasauliui žinoma, rašytojas Solžencinas buvo areštuotas ir staigiai ištremtas. Dabar jau Šveicarijoje. Red.) 6. Užtarti visus kitus teisius rašytojus, kurie yra persekiojami (čia eilė išvardinama).

Mes lietuviai turime savo tarpe Lietuvos Socialdemokratų partijos žmonių. Pravartu, kad jie savo vardu prisidėtų prie šios kompanijos, kad prie 3-ojo punkto pridėtų Lietuvos vardą, kartu su Latvijos ir Estijos. Visi turim būti kiek dėkingi, kad netylima ir apie Pabaltijį. Šios kompanijos vadovas pirmininkas, žinomas Bayard Rustin ir adresas "Andrej Sakharov Campaign", 1182 Broadway, Suite 802, New York, N. Y. 10001

Arėjas Vitkauskas, Jersey City, N. J. yra World-Wide News Bureau vedėjas, įvairiomis progomis spaudai išsiuntinėja, primindamas sunkų okupuotos Lietuvos likimą.

Iš Antano Smetonos raštų

EMIGRACIJOS REIKALAS

Mūsų sodiečiai neperkalbami: keliauja Amerikon, ir tiek! Kodėl jie savo šviesa eina? . . .

- Kalbėkite, sako, sveiki. Mes matome, jog keno geresnės trobos, kas turi prisipirkęs daugiau žemės, kas turi atsidėjęs kiek skatiko, tai vis Amerikos dėka.

- Bet kiek yra tuščių, išdaugytais langais pirkių, kiek daržų iširusiomis tvoromis, kiek rėžių, usnimis apaugusių! Juk tai irgi Amerikon išėjusių žmonių? . . .

- Tai niekis, - atsako pasinėšęs lėkti sodietis. - Kad tie amerikėnai "neuliotų", tai irgi pareitų namon su pinigais.

Sis argumentas yra rimtas. Sunku pradžioje mūsiškiams praskurti Amerikoje, daug vargo tenka jiems pamatyti, ligi pristoja į darbą, bet vis delto pristoja ir uždirba. Beveik visi, kurie sugrižta, taip nupasakoja. Tik bėda, kad mūsiškiai tenai "pasileidžia", savo užuodarbį palieką saliuuose (alinėse). Tokia nuomonė ir Amerikos lietuvių inteligentų.

Jei negalime sutūrėti emigracijos, tai reikia ji bent tvarkyti. Apie tai ne kartą buvo užsiminusi mūsų spauda. Emigrantai išsineša iš Lietuvos daug pinigų, bet nemaža jai ir grąžina. Jei taip, tai reikia mums pasirūpinti, kad jie sugrižę gerai pritaikytų savo užuodarbį.

Amerikiečiai suskatę tvarkytis: kurią įvairias draugijas, taisą vakarus, koncertus, paskaitas. Visa tatal turi daug geros įtakos mūsų emigrantams. Kultūringos pramogėlės atitraukia juos nuo saliuų, verčia domėtis estetika, moko viešojo gyvenimo ir švelnesnio elgimosi. Kad Amerikos lietuviai kija, tai matyti ir iš dosnumo kultūros reikalams. Jei taip išauklėti emigrantai sugrižtų Lietuvon, tai ji susilauktų naujų kultūros pajėgų.

Daugelis, deja, atsinešę pinigų, negali jais naudotis. Ilgiau dirbę fabrikose ar kasyklose atpranta žemės ūkio darbus, pamiršta ūki-

ninkauti: nusipirkę savo krašte žemės, nemoka ja verstis. Amatininkui ar šiaip jau verteivai lengviau būtų apsigyventi kur miestelyje, bet šių labai maža tegrižta. Daugumas yra juodadarbių, pametusių arklą ir dalgę.

Kas kita būtų, kad mūsų emigrantai keliautų Amerikos fermosin, kur taip pat neblogai mokama darbininkams. Ten jie užsidirbtų ir pasimokytų žemės ūkio ir gal mažiau sveikatos prikištų. Kodėl gi lietuviai veržiasi Amerikos miestuosin? Tur būt, dėl to, kad fabrikose turi pažįstamųjų ir giminių ir kad būryje linksmiau gyventi.

Kanada - derlingas kraštas, jos klimatas sveikas, oras ne šaltesnis už Lietuvos orą, sąlygos žemės ūkiui esančios patogios. Tad ar ne verčiau būtų mūsų emigrantams ten kolonijomis spiestis? Pabuvę kuri metą ir užsidirbę pinigų, galėtų grįžti Lietuvon su ūkininkavimo prityrimu.

Tas klausimas taip atrodo mums, teoretikams. Įdomu būtų, ką mano apie tai Amerikos inteligentai lietuviai? Turėdami daugiau žinių apie Kanados emigrantus, jie galėtų ką tikriau pasakyti.

Juk lenkų, ukrainiečių ir slovākų kolonijų esą Amerikos žemės ūkyje? . . .

(Viltis, Vilniuje, 1913 m. Nr. 116)

VINCAS KRĖVĖ IR RYTAI

Azerbaidžano Mokslų akademijos Nizami literatūros institute kandidatinę disertaciją apie azerbaidžaniečių - lietuvių literatūrinius ryšius apgyne Vagif Arzumánov. Autorius, rinkdamas medžiagą, beveik visam aspirantūros laikui buvo nuvykęs į Lietuvą, gillino žinias Lietuvių kalbos ir literatūros institute, išmoko lietuviškai, bendradarbiavo spaudoje.

Jis kandidatiniėje disertacijoje lietuvių - azerbaidžaniečių literatūrinius ryšius nagrinėja, pradėdamas XIX a. ir baigdamas mūsų dienomis.

Didelį mokslinio darbo skyrių paskyrė lietuvių literatūros klasiko V. Krėvės-Mickevičiaus veiklai Baku 1909-1920 m. Jame plačiai aptaria jo draugystę su Azerbaidžano rašytoju, vertėju ir pedagogu Abdula Šaygu.

V. Arzumánov rašo:

"V. Krėvė, kaip ir Vydūnas, domėdamasis Rytų tautų dvasine kultūra bei filosofinėmis pažitūromis, stengėsi čia įžiūrėti tam tikrą bendrumą su lietuvių dvasine kultūra". (J. Lankutis). Sis apibūdinimas labai tikslus vienam stambiausių lietuvių literatūros kūrėjų - Vincui Krėvei-Mickevičiui.

V. Krėvė domėjosi Rytais, dar mokydamasis Kijevo ir Lvovo universitete metals jis parašė legendą persų tautosakos motyvais "Priešingos jėgos".

Baigdamas Kijevo universiteto istorijos-filologijos fakultetą, V. Krėvė parašė kursinį darbą "indoeuropiečių protėvynė". Už šį darbą, kuriame mokslinėje plotmėje plačiai nušviečiama indoeuropiečių ir kai kurių Rytų tautų kilmės problema, jis gavo pirmojo laipsnio diplomą ir didįjį aukso medalį. Be to, jam buvo pasiūlyta pasilikti universitete ir ruoštis profesūrai.

Tačiau, kaip mums žinoma, V. Krėvė Kijevo universitete nepasiliko. 1909 m. jis išvyko į Baku

ir pradėjo savo pedagoginę veiklą realinėje berniukų gimnazijoje, dėstydamas čia rusų kalbą ir literatūrą.

Greta pedagoginės veiklos Azerbaidžane V. Krėvė tęsė ir savo kūrybinį, mokslinį darbą. 1911 m. jis įteikė Kijevo universitetui disertaciją apie Budą ir Pratekabudą, už kurią jam buvo suteiktas kalbos mokslų magistro laipsnis.

V. Krėvė tęsė Rytų tautų kultūros ir literatūros studijas. Jis ypač domėjosi Indijos, Persijos, Azerbaidžano literatūra ir istorija. 1911-1912 m. V. Krėvė išvertė iš sanskrito klasikinį senovės Indijos literatūros kūrinių Kallidasos dramą "Šiakuntala".

Gyvendamas Baku beveik vienuolika metų, V. Krėvė palaikė artimus ryšius su azerbaidžaniečių inteligentija, su vietiniais kultūros ir literatūros veikėjais. Studijuodamas azerbaidžaniečių istoriją ir literatūrą, ypač klasikinę poeziją, rinko azerbaidžaniečių tautosaką. V. Krėvė apsilankė kai kuriose Azerbaidžano vietovėse ir arčiau susipažino su šio krašto buitimi. Didžiosios Azerbaidžano ir azerbaidžaniečių melės išraiška yra V. Krėvės apysaka "Azerstano šalis", kur autorius plačiai panaudojo visas savo turimas žinias iš Azerbaidžano istorijos.

Vienas artimiausių literatūriniame ir šiaip darbe draugų buvo azerbaidžaniečių literatūros klasikas Abdulas Šaygas (1881-1959). Jų draugystė įeina į azerbaidžaniečių-lietuvių literatūrinių ryšių istoriją. Skaitydami A. Šaygo apysaką "Senasis pasaulis", memuarus "Mano atsiminimai apie V. J. Mickevičių" (V. Krėvė-Mickevičių) dar kartą galime įsitikinti, kokla tvirta draugystė rišo šituos žmones. A. Šaygas niekada nepamiršo savo draugo lietuvio.

Nuo 1912 m. Baku, liaudies universitete, V. Krėvė skaitė paskaitas iš indų filosofijos ir religijos istorijos. Ypač įdomūs paskaitų ciklai, kaip "Buda, jo gyvenimas ir mokymas". V. Krėvė ketino Baku perskaityti paskaitas ir apie islamo religijos istoriją, tačiau nepavyko gauti leidimo. Jo žinios musulmoniško pasaulio srityje buvo labai plačios.

Azerbaidžane V. Krėvė parašė daug kūrinių, kurie dabar tapę

Tęsiama II psl.

VIENYBĖ, 1974 m. kovo 8 d.

Lietuvos Gen. Konsulas New Yorke Anicetas Simutis, kuris pasakė kalbą Vasario 16 minėjime SLA centre, nuotraukoje matomas su Susivienijimo moterimis. Iš k. į d.: Mikluvienė, E. Mikužiūtė, Prekerienė, E. Macijauskienė, Br. Spudienė, G. Meiliūnienė ir J. Mileriuūtė.

Dar apie mokslo ir kūrybos simpoziumą Chicagoje

Praėjusiame Vienybės numeryje buvo rašyta apie II Mokslo ir Kūrybos simpoziumą, vykusį 1973 m. lapkričio pabaigoje. Šį kartą duodame pridėtinių žinių.

Simpoziumo rengimo darbų komiteto sudėtis: Vytautas Vardys, Stepas Matas, Rimvydas Šilbajoris, Jonas Valaitis, Edmundas Lenkauskas, Jonas Jurkūnas. Simpoziumo rengėjais buvo: Lituanistikos Institutas, Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjunga, Amerikos Lietuvių Gydytojų Draugija.

Organizacinę-techninę komisiją sudarė: J. Jurkūnas, pirm., S. Balžekas, L. Dargienė, D. Giedraitis, J. Janušaitis, A. Kerelis, V. Lapienė, A. Lipskis, J. Paštukas, J. Rimkevičius, A. Siliūnas, J. Stulpinienė, V. Vintartas. Simpoziumą globojo JAV LB Krašto valdyba, kurios pirmininkas - Juozas Gaila, o vicepirm. kultūros reikalams - Aleksas Vaškėlis.

Be leidinėlio, kuriame patalpintos simpoziumo paskaitų santraukos, organizatoriai išleido ir stamboką 128 pusl. programinę knygą. Joje (lietuvių ir anglų kalbomis) įdėta smulki programa bei paskaitininkų biografijos su nuotraukomis.

Šia proga duodame kai kurių simpoziumo paskaitininkų biografijas.

E. Sulaitis

ANTANAS BUTKUS

Staff lipidų laboratorijos vedėjas - Research Division, Cleveland Clinic Foundation. Gimė 1918 m. Lietuvoje. Mokėsi Ž. U. akademijoje, Halle Saale ir Bonnos univ. Bonnos univ. 1948 m. gavo Dr. Agr. Sc. 1951-54 m. vadovavo Žemės tyrimo laboratorijai New Zealand. 1958 m. išrinktas į Patariamąją tarybą prie NZ Mėsos tyrimo instituto ir Vandens apsaugos tarybon bei į NZ Chemijos institutą. Nuo 1962 m. iki dabar dirba tyrimo įstaigoje ir specializuojasi riebalų metabolizme ir jų įtakoj kraujo indų ligose. Tam tikslui gauna National Institutes of Health stipendijas - Research Grants. Yra narys Scientific Council of American Heart Association, Experimental Pathology Society, A. Chem. Soc., AAAS, A. O. Chem. Soc. ir kt. Aktyviai reiškėsi lietuviškoje veikloje ir spaudoje. Išsteigė NZ Liet. Bendruomenę ir jai kelis metus vadovavo, redagavo NZ LB biuletinį, Ref. American Men of Science, Who is Who in the Midwest. Išspausdino daugiau kaip 30 mokslinių darbų.

STASYS BAČKAITIS

JAV Susisiekimo ministerijoje, kelių saugumo administracijos instrumentacijos ir simuliacijos skyriaus vedėjas.

Gimė Lietuvoje 1929 m. Inžinierių baigė Rensselaer Technical un-te, Troy, N. Y. BS laipsniu. 1955 m. Chrysler korporacijoje. VIENYBE, 1974 m. kovo 8 d.

Nuo 1968 m. - valdžios atstovas Kelių Saugumo k-te ir nuo 1970 m. patarėjas Mich. State un-te, be to, techninis sekretorius JAV prezidentinės geležinkelių pervažų saugumo komisijos. 1972 m. atstovavo JAV-bes ISO (Int. Standard Organization). Lankėsi įvairiuose Europos kraštuose ir dalyvavo pagrindinėse JAV mokslinėse bei tyrimų, liečiančių judėjimo saugumą konferencijose. Narys Society of Automotive Engrs, ISO, Assoc. for Automotive Medicine, ALIAS-PLIAS. Irašytas į "Who is Who" in the United States Government. Turi patentus automobilių pavažų ir vairavimo srityse. Dalyvauja profesinėje spaudoje daugumoje automobilių saugumą liečiančiais klausimais.

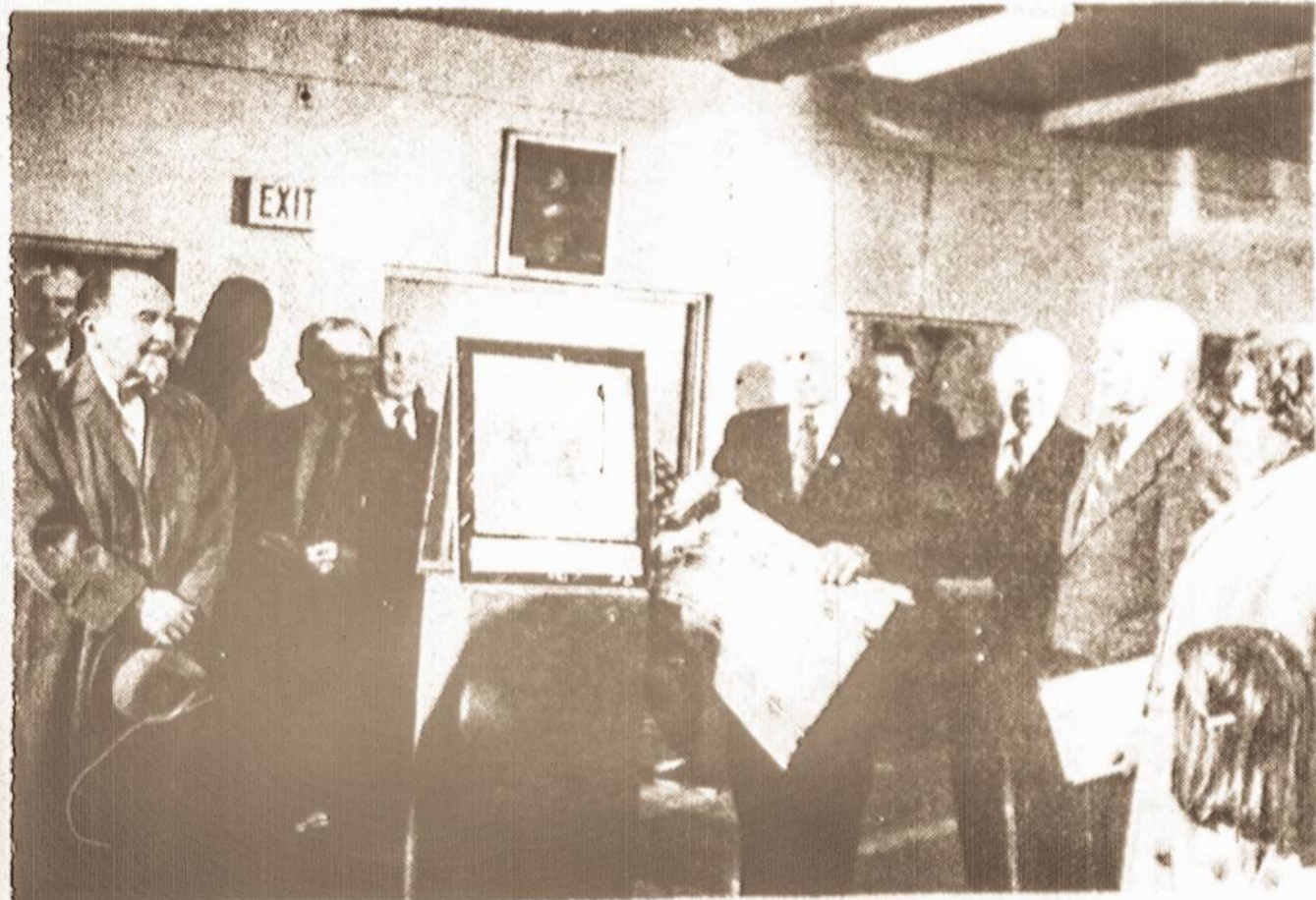
VYTAUTAS J. ČERNIUS

Ph. D., Department of Psychoeducational Processes associate profesorius, Temple University Graduate School, Philadelphia, Pa. Gimė 1926, Mažeikiuose. Amerikoje baigė B. A. Boston University. M. A. ir Ph. D. University of Chicago. 1966-67 metais buvo Director of Guidance Indiana State University Laboratory School ir pedagogikos bei pedagoginės psichologijos associate profesorius Indiana State University. Nuo 1967 m. Temple universitete dėsto grupių psichologiją. Šalia dėstyimo buvo grupinės dinamikos koordinatorius.

Priklauso AAUP, APA, APGA. Reiškėsi plačia konsultacine praktika mokyklose, įmonėse, socialinės kaitos bei lavinimo projektuose Philadelphiaje, Washington, Bostone, Meksikoje, Vokietijoje. Šių metų pirmą pusmetį praleido studijinėje kelionėje C. G. Jung Institute Zueriche, Šveicarijoje, ir Tavistock Institute Anglijoje.

LEONARDAS DAMBRIŪNAS

Kalbininkas lituanistas. Gimė Lietuvoje 1906 m. Baigė Vytauto Didžiojo universitetą Kaune 1932 m. Dėstė kalbą ir literatūrą gimnazijose ir kalbos dalykus Kauno un-te (1914-44 m.), lietuvių gimnazijoje Miunchene (1945-49 m.), Fordhamo universiteto vasaros semestre, Laisvajame Lituanistikos Institute Philadelphiaj (1950-51 m.). Redagavo kalbos žurnalą Gimtąją Kalbą 1936-37 m. Lietuvoje ir 1961-68 m. Amerikoje. Buvo nuolatinis Lietuvių Enciklopedijos ir Encyclopedia Lituanica bendradarbis. Yra Lituanistikos Instituto (Amerikoje) narys ir nuo 1971 m. jo kalbos skyriaus vedėjas ir Baltiškųjų studijų s-gos (Association for the Advancement of Baltic Studies) narys. Po pastarojo Pasaulinio karo bendradarbiavo su Lenkijos kalbininkais (Jonu Otremskiu, Elena Otremskiene, Tamara Buchiene) ir pastaruoju metu su Lietuvos kalbininkais, su kuriais daugiau susipa-

Dar vienas vaizdas iš Vilniaus sukakčiai paminėti parodos Chicago Jauimo Centro didžiojoje salėje. Buvo eksponatų ne tik iš senojo Vilniaus, bet nemaža ir iš šių dienų Lietuvos sostinės. E. Šulaičio nuotr.

žino 1972 m. lankydamasis Lietuvoje. Aktyvus išeivių spaudos bendradarbis. Daugiausia kultūriniais bei visuomeniniais klausimais rašo Drauge, Aiduose, Akiračiuose ir kitur.

Daugiau kalbinių straipsnių paskelbė Gimtojoj Kalboj, Aiduose, Lietuvių Enciklopedijoje, Lingua Posnaniensis, Acta Baltico-Slavica ir kt.

ADOLFAS DAMUŠIS

Dirba Detroito un-te Polimerų institute. Gimė Rusijoje 1908 m. 1934 m. baigė Vytauto Didžiojo universitetą ir 1940 m. ten pat įgijo Ph. D. laipsnį. 1937-38 m. specializavosi Silikatų tyrimo institute Berlyne ir Mineraloginiame Institute Frankfurte a. M. 1938 m. V. D. un-to instruktorius, 1940 m. docentas ir nuo 1942 iki 1944 m. VDU Technologijos fakulteto dekanas. Tyrė Lietuvos portlandcemento žaliavas ir organizavo fabriko statybą Skirsnemunėje ir Akmenės-Menčių srityje. Kaip VLIKo vicepirmininkas 1944 m. buvo Gestapo suimtas ir kalinamas eilėje Vokietijos kalėjimų. 1945 m. JAV armijos išvadotas iš Bayreutho kalėjimo Bavarijoje. Persikėlęs į JAV, dirbo nuo 1948 m. iki 1957 Sherwin-Williams dažų tyrimo srityje ir nuo 1957 iki 1973 m. Wyandotte Chemicals kompanijoje polimerų tyrimo srityje. Plačiai reiškėsi lietuviškoje veikloje: Dainavos stovyklavietės organizavime, ateitininkuose, LB, Priklauso American Chemical Society, Society of Rheology, Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijoje.

JUOZAS V. DANYS

Statybos skyriaus vedėjas Kanados Susisiekimo ministerijos vandenų tarnyboje. Gimė Lietuvoje 1914 m. Baigė V. D. univ. 1939 m. Studijas gilino Müncheno Technische Hochschule 1947-48 m., MIT Bostone 1963 m., Carleton univ. Ottawoje 1964-65 m. Kauno univ. Statybos fakulteto adjunktas-profesorius 1940-44 m. 1955-59 m. St. Lawrence River International Joint Board of Engineers of Canada and U. S. A. pamatų inž. Nuo 1959 m. suprojektavo ar vadovavo projektavimui virš 40 švyturių. 1939-40 m. Lietuvos Energijos ko-

miteto narys. Kanados National Research Council, Snow and Ice Subcommittee narys. Priklauso profesinėms sąjungoms EIC, APEO, CEQ, ISSMFE, PLIAS. 1968-72 m. PLIAS pirmininkas, dabar Kanados LB tarybos narys.

RAMUNAS A. KONDRATAS

Gimė Vokietijoje 1948 m. liepos 27 d. Moksliniai laipsniai: A. B. Harvard kolegijoje (magna cum laude) - 1970 m.; A. M. Harvard universitete 1971 m. Gavo šias stipendijas: Macy Fellow in the History of Medicine and Biological Sciences - 1971-74 m.; Vilniaus universiteto stipendija stažuotojams - pavasario semestras, 1973 m.

Disertacijos tema: "Vilniaus universiteto profesorius Juozapas Frankas ir klinikinės medicinos raida Europoje gale 18-to ir pradžioje 19-to šimtmečio". Straipsniai, liečiantys Rytų Europos politinę padėtį ir medicinos istoriją Lietuvoje - Metmenyse ir Medicinoje. Priklausė šioms lietuviškoms organizacijoms: skautams (skautams Vyčiams), Studentų sąjungai, Santarai - Šviesai.

GRAŽINA KRIVICKIENĖ

Gimė 1908 m. Marijampolėje. Gimnaziją baigė Kaune, universitetą Prancūzijoje, Grenoblyje - Teisių fakulteto komercijos skyrių. Prancūzų kalbos mokytojos diplomą gavo Paryžiuje iš Alliance Francaise. Tautosaka domėjosi nuo pat jaunystės, ją rinko ir užrašinėjo kaimuose. Tautosakos srityje studijas gilino Vokietijoje, Freiburge - Volkslied archive, pas prof. Hermann Goettingene, pas prof. Fraenkel Hamburg, Rinkdama mitologines ir istorines dainas, 124 jų yra išvertusi į prancūzų kalbą. Šios dainos su komentarais, melodijomis ir kita knyga reikalinga medžiaga buvo perduotos Kauno universitetui. Po karo Vokietijoje prancūzų okupacinės valdžios paskirta Socialinio skyriaus viršininke D. P. reikalams. Šiuo metu yra Draugo akredituota korespondentė prie Baltųjų Rūmų, Valstybės departamento ir JAV kongreso. Nuo 1971 m. Lituanistikos Instituto tarybos yra išrinkta tikrąja L. I. nare.

THE ENGLISH VIENYBĖ

Jonas Kreivėnas Reunited with Family After 33 Years

After a separation of 33 tormented years Jonas Kreivėnas was reunited with his family on January 20, 1974.

He was safe now, sitting with his wife and daughter in the kitchen of the new row house in Chester, Pa.

He sat now amid food and warmth and love, but none of these could quite clear the ghosts from his mind. Cold, hunger, cruelty, loneliness, death. The staples of his daily life for years in Stalinist labor camps.

At 76, Jonas Kreivėnas is still a handsome man, powerfully built, his hair still blond, the blue eyes grim but alert in his broad face.

Jonas Kreivėnas trembled as he told the story.

June 15, 1940. Russia invaded and occupied Lithuania, one of the three Baltic states bordering the Soviet Union on the west, ending an independence established in 1918.

At the time Kreivėnas was a police precinct captain in the town of Vilkaviškis, where he lived with his three children and his wife, then pregnant with their fourth child.

At 4 A.M., Sept. 1, 1940, there was an insistent rapping on a window of his home. His wife Ona went to the door, and two uniformed men, Russians, pushed past her into the house and took her husband away.

He was thrown into a Lithuanian jail, modified by the Russians as a way station for deportees. People were packed shoulder to shoulder in a huge room. It had been stripped of its toilet facilities, which were replaced by a barrel in the middle of the room. It was emptied once a day.

Kreivėnas found most of his fellow prisoners were either local officials like himself or professional people from the town - teachers, doctors, lawyers, engineers.

The prison was to be their home for almost nine months.

Then they were packed into cattle cars and deported from their country by rail. Sometime later, Kreivėnas discovered that he was a political prisoner, sentenced to eight years in a Soviet labor camp.

May 1941. In the crowded train, the men were fed bread and salted fish. Sometimes they got water once a day, sometimes once every two days. They were guarded by armed men with dogs.

It took a month and a half to reach their destination.

It was called Pechora, a town situated in a virgin wilderness in western Russia, so close to the north pole that each year was divided into six months of day, six of night. Kreivėnas spent four such years here.

Jonas Kreivėnas

His was not the only train. There were 15 in all, each with some 50 cars, all packed with political prisoners.

Their job was to cut timber and build a railroad.

They would lay some 1,800 miles of track.

SEVEN DEATHS FOR EACH TIE

By the estimate of inmate-engineers, seven men would die for each tie they laid along the way.

The food ration for each man each day was 300 grams (three-quarters of a pound) of bread, filled largely with sawdust, and water.

The men were taken out in squads daily to fell trees.

Shortly after his arrival, Kreivėnas was in the forest with his squad when he saw a young man collapse from hunger. A guard walked over and stabbed the prisoner with a bayonet.

The shootings and stabbings of the weak were commonplace. Their bodies were stripped and stacked in piles in the woods and left to freeze.

Many who were not killed by the guards died of starvation. Others began eating anything, including human waste, and they died of disease. Living in tents or unheated sapling-pole barracks, others died of exposure.

During the single month that passed for spring, the torments increased. The weather got warm enough to allow the existence of small stinging flies.

Kreivėnas recalled a Scandinavian youth who collapsed one day from hunger. The guards stripped him and let the flies eat him alive.

Summer 1943. Kreivėnas had been in Pechora now two years.

Sometime later in 1943, while at the base camp, Kreivėnas met a fellow Lithuanian prisoner, a doctor, who taught him how to be a medic. The job had some fringe benefits. He was able to supplement his diet by boiling down zinc ointment and eating the grease that rose to the surface.

When he had improved sufficiently, he was sent back to work - this time digging holes in the ground to serve as temporary shelters for other prisoners.

ALLOWED TO RECUPERATE

Severe malnutrition caused him to contract edema, and the water in his tissues bloated his body far beyond its normal size. He survived by puncturing himself below the navel with a nail and allowing the water to drain away.

He was taken to another camp and allowed, once again, to recuperate.

1944. An invading German army was nearing Moscow. Criminal prisoners, although never political ones, were being sent into European Russia to work collective farms vacated by men serving in the Soviet army. A doctor forged papers attesting that Kreivėnas was a thief.

Thus he was allowed to go to a collective farm near the Volga River, where criminals were being trained to do specialized farm work.

They were exempted from hard labor during their studies and rationed food according to how well they learned.

Kreivėnas studied to be a veterinarian, and he learned well. He got almost two pounds of bread a day, along with vegetable soup, and his health improved.

But he needed a license to practice his new profession on the farm, and that meant a check of his papers. They were found to be forged, and he spent the next three years doing heavy farm labor.

1948. His sentence was up now, but he could not go home.

He worked as a carpenter and mason and was paid in barley, sugar and flour. In 1953, after Stalin's death, he began receiving money as well.

Three years later he was able to bribe a local official for a Lithuanian passport.

1956. He returned to Vilkaviškis after his 16-year absence to find his family gone and his prospects for repatriation dim. He could not get a work permit because he had no place to live. He could not get a place to live because he had no work permit.

He returned to Kazakhstan and worked there until 1964.

His family had stayed in Lithuania, hoping to hear from him, until 1944. Then the Communists, temporarily displaced by the Germans, began returning.

The Kreivėnases fled to Germany, living for five years in a displaced persons camp in Bavaria.

In 1949 they emigrated to the United States.

In 1956, Ona Kreivėnas, who had sought word of her husband for years, received a letter from a neighbor in Vilkaviškis. "He still lives", it said.

A cautious correspondence began through the neighbor, with letters being put in new envelopes to dispose of American postmarks and stamps and forwarded to Kreivėnas in Kazakhstan.

He was astonished to find his

family was alive. So many had died in the war. Still, there was no hope of joining them, because there was virtually no emigration from Soviet countries to the United States.

1964. Kreivėnas tried once more to be repatriated, this time successfully. He returned to Lithuania and bribed officials for a work permit. He took odd jobs and lived that way for the next four years.

1967. Travel restrictions had eased, and in the United States his family began a concerted campaign to bring Kreivėnas to America.

They contacted state agencies, private organizations, the Federal government. Many times the State Department would process all the necessary papers for his immigration, and as many times there would be no reply from Moscow.

1969. Teresė Kreivėnas Peetz, a daughter married and living in Nebraska, visited her father in Lithuania. She had been seven years old when he left. She was 37 when she made the trip to see him. It was his first contact with any member of his family in 30 years.

FAMILY REUNITED AT LAST

"I cried a lot," he recalled.

Ona Kreivėnas saw him in 1971, and Gema, who was born seven days after his arrest, made the trip to Lithuania in 1973.

At home, a son in New Jersey and another daughter in Indiana redoubled efforts to bring him to the United States.

1973. Sen. Carl Curtis (R., Neb.), contacted by Teresė Peetz, interceded on Kreivėnas' behalf with the American embassy in Moscow. A representative from the embassy flew to Vilnius, the Lithuanian capital, cut through the red tape and obtained the papers for Kreivėnas' emigration.

He arrived in New York Jan. 20, 1974. His family waited at the airport for an hour, watching the doors of the customs and immigration offices open and close at 15-minute intervals, and then he finally came out, smiling and crying.

Request information about Lithuania

Dear Sir,

I am in sixth grade, and doing a report on Lithuania and I was hoping that you could send me something that could help me in my report.

Thank you,

JIM CAMPBELL

406 Ronald Dr.
Addison, Illinois 60101

Dear Sirs:

I am of Lithuanian ancestry and would appreciate your sending me any available information concerning the ARTS and CULTURE of Lithuania.

R. E. Shumskas, P. O. Box 1081,
State College, Pa. 16801

VIENYBĖ, March 8, 1974

LITHUANIA DAY IS OBSERVED; ASYLUM FOR SAILOR IS ASKED

Following the declaration of U. S. Undersecretary Sumner Wells (July 23, 1940) that the political independence and territorial integrity of Lithuania, Latvia, and Estonia were "deliberately annihilated by devious processes of a stronger neighbor" it has become an established custom for other Secretaries of State to send a message on Lithuania Day (Feb. 16) to the diplomatic representative of Lithuania in Washington, expressing the concern and sympathy of the American people for Lithuania in its struggle to regain freedom.

In a message to the Lithuanian Charge d'Affaires, Juozas Kajekas, in Washington, Secretary of State Dr. Henry Kissinger stated, "On the occasion of the 56th anniversary of the proclamation of Lithuanian independence, I am pleased to extend to you and the Lithuanian people greetings and best wishes on behalf of the Government and people of the United States of America.

"The efforts of the Lithuanian People to preserve their national heritage and to assert the right of self determination are well known throughout the world. Our country, which is fortunate to have many citizens of Lithuanian background, is specially recognizing the spirit and the aspirations of the Lithuanian people".

A delegation of American Lithuanians visited Vice President Gerald Ford and requested his support for a resolution introduced in the Senate by Charles Percy of Illinois and cosponsored by Senators Hubert Humphrey, Adlai Stevenson III, Philip A. Hart and Henry M. Jackson. It urges the U. S. Government to request the Soviet Government to allow the emigration of seaman Simas Kudirka to the United States. His mother was born a U. S. citizen in Brooklyn, N. Y. and his bid for asylum in Boston harbor on Nov. 23, 1970, was unsuccessful due to bungling officials. A similar resolution (No. 420) was introduced in the House of Representatives by Robert P. Hanrahan of Illinois and attracted the support, thus far, of fifty Representatives.

Nashua Telegraph,
Wednesday, February 20, 1974

LITHUANIAN DAY IS OBSERVED BY GROUPS AT ST. CASIMIR'S

The Lithuanian Day program at St. Casimir's Church consisted of a solemn High Mass for Lithuania and its oppressed people, officiated at and partly sung by the Rev. William Wolkovich of Brockton, Mass.

In his Lithuanian and English sermon, he stressed the hard demand of Christian religion to pray for your enemies, a demand especially hard for Lithuanian Catholics who have suffered so much from the Russians. But he pointed

VIENYBE, March 8, 1974

at the example of Solzhenitsin as a moral force overcoming evil.

Just before the Mass, a delegation of the youngest, led by Antanas Grauslys and flanked by Misses Danutė Kubilius, Laura Palevičius, and Kristine Širvydas, wearing wreaths with Lithuanian national colors, brought to the altar a bouquet of flowers to place on a symbolical grave of fallen Lithuanian freedom fighters to honor their memory. During the march, Sister Adrienne Noel played a traditional hymn Lietuva Brangi (Lithuania Dear), sung by Stanley Maverick.

The 2 p. m. program in the parish hall consisted of an invocation by the pastor, the Rev. Joseph Bucevičius and a description in both languages by Father Wolkovich of his recent trip to present day Lithuania to view the place of birth of his parents. He followed this by a rendition of two favorite Lithuanian hymns, one patriotic, the other religious, accompanying his own singing on a violin, with which he is an artist.

The master of ceremonies, Vytautas Širvydas introduced the speaker, also the performances of a group of Lithuanian youth, directed and participated in by Miss Julia Grauslys of Keene State College, and consisting of Stepas and Danute Kubilius, and Richard, Danutė and Antanas Grauslys.

Coffee and a 24 varieties of Lithuanian pyragas donated by ladies of St. Casimir were then served during a social hour.

The Lithuanian Day was sponsored, in addition to St. Casimir's parish, by St. Casimir's Married Couples Club, St. Casimir's Ladies Guild, American Lithuanian Club, St. Joseph Society and the Nashua branch of the United American Lithuanian Fund,
Nashua Telegraph,
Monday, February 25, 1974

LITHUANIAN EASTER EGG DECORATING CLASSES AT SMITHSONIEN IN WASHINGTON

The beautiful, intricately decorated Easter eggs from Lithuania delight people from all over the world and enhance any room. Leaders of the Lithuanian Girl Scouts discuss the tradition of these eggs and demonstrate how they are decorated. Students then decorate their own contemporary versions. Intermission features "Lithuanian zither" - kanklės folk music played by members of the Lithuanian Girl Scouts in native costume.

9:00 a. m. to 12 noon (ages 7-9)
1:00 p. m. to 4:00 p. m. (ages 10-12)

Members - \$6; Nonmembers - \$9

A concert consisting of works by Estonian, Latvian and Lithuanian composers will be presented by BATUN on Sunday, March 31, at 2:30 PM, at the Rutgers Presbyterian Church, 236 West 73rd St., New York City. The Performers will be the Phoenix Woodwind Quintet and Lithuanian soprano Jurate Veblaityte-Litchfield. Tickets (\$3.50, students \$2.00) can be obtained from BATUN office, or Rutgers Church one hour before the concert.

Baltic Theatre at Southern Ill. University

There is a new program at Southern Illinois University that might be of a particular interest.

Under the auspices of the Department of Theater, a Center for Soviet and East European Studies in the Performing Arts has been in operation since 1968 under the guidance of Professor Herbert Marshall, theater and film practitioner, scholar, author and translator of global renown.

Since the 1973 academic year, a research program specializing in the Baltic Theater (Estonian, Latvian, and Lithuanian) has been started coordinated by Dr. Alfreds Straumanis, teacher, director, descent. Well-known scholars, such as Dr. Mardi Valgemae, author and translator of Estonian descent; Professor Algirdas Landsbergis, translator and playwright of Lithuanian descent; Dr. Juris Silenieks, translator, chairman of Modern Languages Department, Carnegie-Mellon University - of Latvian descent have agreed to serve on this program in advisory and editorial capacities.

At the present time a Ph. D. candidate in Theater, Andrejs Sedriks, of Latvian descent is working on a bibliography of plays in Latvian. As soon as graduate assistants, fluent in Estonian and Lithuanian, will join this University, bibliographies of plays in these respective languages will be prepared. At the same time, plays from all three Baltic languages in English translations are gathered, edited and critical essays prepared. Under the editorship of the aforementioned individuals, a Baltic Theatre series will be prepared for publication.

It is impossible to delineate this program in a short resumé therefore, a quote from Dr. George Kurman, who proposes a similar project for Baltic prose and poetry, should suffice: "...if anthologies of Baltic poetry and prose have appeared in a language as remote

as Tatar, or if a language as arcane as Kara-Kaopak has seen fit to publish an anthology of Baltic prose... incidentally, through the mediation of Russian texts, it amounts simply to a failure of energy or organization if we do not succeed in translating our national literatures into major languages on a larger scale than has been done".

In order to support the endeavor described above, a Baltic Theatre Fund has been established with the University Foundation through the efforts of some individuals of Baltic descent. This fund is used mainly for assistantships in the Graduate School in support for students fluent in the three Baltic languages doing research in the Center. The University by releasing these students from tuition payments, supplying space, materials, and guidance for research supports this program in an approximate ratio of 1:2, meaning that each dollar from the Baltic Theatre Fund generates two from the University. For completion of the project, funds from the Federal Government will be requested; and it has been observed that his help is more willingly extended to those who help themselves.

Your help is requested in two ways: (1) to inform Baltic-American students about this program and urge them to inquire about possibilities of joining at, and (2) to support the Baltic Theatre Fund, for which tax deductible donations, no matter how large or small, are solicited.

For information about the program write to:

Dr. Alfreds Straumanis
Department of Theater
Southern Illinois at Carbondale
Carbondale, Illinois 62901

Donations should be sent to:
The Baltic Theatre Fund
c/o SIU Foundation
Carbondale, Illinois 62901
SIU at Carbondale
Carbondale, Illinois 62901

SLAGEROVĖS KOMITETAS ATSIŠAUKIA Į SLA NARIUS

1973 m. gruodžio-December mėn. SLA nominacijose mūsų komitetas rekomendavo šiuos asmenis į SLA PILDOMĄJĄ TARYBĄ:

Paul P. Dargis - Prezidentas
Alexander Chaplikas - Viceprezidentas
Genevieve Meiliūnas - Sekretorė
Euphrosine Mikužis - Išdinkė
Christine Austin - Išdo globėja
Josephine Miller - Išdo globėja
Dr. Daniel Degesys - Daktaras kvotėjas

Viršminėti kandidatai nominacijose gavo didžiausią skaičių balsų. Mes juos pasirinkome, nes žinome, kad jiems vadovaujant bus užtikrintas SLA turtas ir pažanga. Mes žinome, kad jie yra garbingi asmenys, turį didelį patyrimą. Jie dirbs sutartinai. Jie tikrų tikriausiai organizacijos ateitį užtikrins geriausiai ir saugiausiai.

GEROVĖS KOMITETAS džiaugiasi ir tuo, kad SLA prezidentas Paul P. Dargis nestatė atskirai savo kandidatūros, bet į rinkimus eina kartu su kitais, iš anksto numatytais asmenimis kitoms pareigoms Pildomojoje Taryboje. Tai rodo jo rimtą pažūrą, kaip galima iš anksto numatyti, kad Pildomojoje Taryboje darbas būtų darnus, našus ir visokeriopai naudingas.

Alexander Chaplikas - viceprezidento pareigoms, Euphrosine Mikužis - išdinkės pareigoms ir Josephine Miller - išdo globėjos pareigoms, - tai visi trys jau seniai visiems nariams žinomi iki šio meto dirbusieji Pildomosios Tarybos nariai. Jie jokių abejonių nekelti, vertingi naudingais savo darbais.

Malonu siūlyti tris naujus asmenis į Pildomąją Tarybą: Genovaitę Meiliūnienę - sekretorės pareigoms, Christine Austin - išdo globėjos pareigoms ir dr. Danielių Degesį - daktaro kvotėjo pareigoms. Tačiau ir šie trys asmenys nėra nauji, nepažįstami kandidatai. Jie žinomi savo visuomenine veikla kitose pareigose ir, svarbiausia, gerai pažįstami ilgalaikiam SLA prezidentui Povilui Dargiui, taip pat kitiems Pildomosios Tarybos nariams.

Šis naujas pilnas sąstatas į SLA Pildomąją Tarybą yra nuoseklus, tradicinis ir rimtai apgalvotas. Šiuo paaiškinimu, manome, atsakėm į klausimą, kodėl mūsų komitetas kviečia visus SLA narius kovo-March mėnesyje balsuoti ir juos išrinkti.

Mes pasirinkome viršminėtus veikėjus į Pildomąją Tarybą, būdami įsitikinę, kad jie geriausiai rūpinsis visų SLA narių gerove, kad jų vadovaujamas Susivienijimas augs ir stiprės.

REKOMENDUOJA IR PASIRAŠO:

A. S. Trečiokas, 81 Kp., Orange, N. J.; M. Zdankienė, 40 Kp., Pittsburgh, Pa.; Milda Anesta, 175 Kp., Dorchester, Mass.; P. B. Balčikonis, 50 Kp., Binghamton, N. Y.; H. Čižauskienė, 134 Kp., Chicago, Ill.; Alfonsas Brazulius, 14 Kp., Cleveland, Ohio; B. Spudienė, 335 Kp., New York, N. Y.; J. Krasinskas, 57 Kp., Worcester, Mass.; M. Stanislovaitytė, 35 Kp., Wilkes-Barre, Pa.; Nellie Bayoras, 7 Kp., Pittston, Pa.; Antanas Diržys, 126 Kp., New York, N. Y.; E. Petrattienė, 226 Kp., Chicago, Ill.; Dr. A. Kapoczy, 43 Kp., Boston, Mass.; Povilas Šukys, 14 Kp., Cleveland, Ohio; A. Andriulionis, 308 Kp., Boston, Mass.; K. J. Mačiukas, 260 Kp., Chicago, Ill.; George Žilinskas, 104 Kp., Pittsburgh, Pa.; Julliana Andriulionis-Comley, 73 Kp., Pittsburgh, Pa.

PADĖKA

Sunkiai susirgus, buvau paguldyta Terrace Heights ligoninėj. Dėkoju dr. J. Dičpinigaičiui, kuris mane gydė ir kiekvieną dieną lankė. Dėkoju visiems savo draugams ir pažįstamiems, lankiusiems mane ligoninėj: Martynai ir Alfonsui Kantakevičiams, Juzei ir Juozui Pluščiauskams, Viktorijai ir Jonui Galiniams, Jean ir Edward Šikšniams ir kitiems. Ypatinę padėką reiškiu Onai Juozėnienei (Anna Yožėnas) kuri mane lankė ligoninėj ir kiekvieną dieną manimi rūpinosi. Ji taip pat neužmiršo ir mano šeimos, rūpinosi ir stengėsi jai kiek galėdama padėti. Ji yra gera šeiminkė ir virėja - mano šeima buvo visokeriopai aprūpinta. Dėkoju ir už gražias gėles (Birds of Paradise).

Jums visiems dėkinga,
MALVINA BRUČIENĖ

DIDŽIAJAME NEW YORKE gyve nančių Vilniaus krašto Lietuvai

10

būrelis nuoširdžiai užjaučia Aldoną Liūtienę dėl jos vyro Juozo mirties. Buv. aviatorius Juozas Liūtas mirė Stamford, Conn., vasario 3 d.

VLADAS BALTRUŠAITIS, kuris prieš septynerius metus iš New Yorko išvyko į Chicago, palikęs suorganizuotą Vyrų Chorą, dabar Chicago laikraščiuose skelbiasi, kad ir ten organizuojąs vyrų chorą. Pradžiai kviečia reikalą padiskutuoti.

Kun. Norberto Trepšos stipendijų fondui įvyksta koncertas sekmdienį, kovo 31 dieną, 2:30 popiet, Rutgers Presbyterian Church salėje, 236 West 73rd Street (prie Broadway), New Yorke. Koncerto programoje Phoenix Woodwind Quintet ir mūsų jaunoji solistė - sopranas Jūratė Veblaitytė-Litchfield. Bus atliekami tik lietuvių, latvių ir estų kompozitorių kūriniai. Lietuviškajai daliai muziką paruošė ir pritaikė kompozitorius Darius Lapinskas.

Vasario 16-tosios minėjime SLA centre, kovo 2 d. Nuotraukoje - iš k. į d.: tautininkų veikėjas A. Jurgėla, SLA prezidentas Povilas Dargis, pasakęs pagrindinę kalbą, ir Vienybės leidėja V. Tysliaviene, Susivienijimui suorganizavusi naują kuopą. S. Narkėliūnaitės nuotr.

SILVER BELL BAKING CO.

A. Radzionas, savininkas

MŪSŲ SPECIALYBĖ LIETUVIŠKA DUONA, PYRAGAI
VEDYBINIAMS IR KITOKIEMS POKYLIAMS.

43-04 Junction Blvd.
Corona, Queens, N. Y. 11368
Tel. 779-5156

HAVEN REALTY

TRAVEL AGENCY · MUTUAL FUNDS · INSURANCE

Perkant ar parduodant namus, išnuomojant butus, įgyjant apdraudus, federalinių ir valstybių (Income Tax) užpildymu, pirkimui piniginių perlaidų (Money Orders) ir įvairiausiais kitais reikalais, -- kreipkitės!

Joseph Andrusis - Tel. VI 7-4477
87-09 Jamaica Avenue
Woodhaven, N. Y. 11421

BILIETAI PARDUODAMI VISOMIS SUSISIEKIMO
PRIEMONĖMIS Į VISAS PASAULIO VIETAS

Atdara kasdien nuo 9 v. r. iki 9 v. vak.

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudus ir
visais reikalais kreipkitės!

REAL ESTATE & INSURANCE

John Orman Agency

GERIAUSIAS PATARNAVIMAS

Pildomi miesto, valstybės ir federalinės
valdžios mokesčių pareiškimai.

110-04 JAMAICA AVE. RICHMOND HILL, N. Y.

Telefonas

Virginia 6-1800

CHICAGOJ MIRĖ J. VAIČIŪNIENĖ

(1970). Jos kūrybos įdėta antologijoje "Pirmasis dešimtmetis" (1929), moterų kūrybos almanache "Aukštyn" (1930) ir Lietuvių poezija III (1971). Mirė 89 metų.

MIRĖ AKAD. A. JUCYS

Vasario 4 d. Vilniuje mirė akademikas, mokslo veikėjas, fizikos - matematikos mokslų daktaras prof. Adolfas Jucys, gimęs 1904 m. Kretingoje.

Buvo išsimokslinęs Lietuvos mokyklose, baigęs Kauno universitetą, vėliau Anglijoje specializavosi atomų teorijoje.

Savo specialybės klausimais parašė 300 mokslinių darbų. Mirtis nuostolis Lietuvos fizikams.

Vasario 23 d. širdies smūgliu išstikęs, Brocktone mirė Edvardas Bajerčius, 62 m. amžiaus. Velionis paliko liūdinčius žmoną Aleksandrą, du sūnus, du brolius Bostone, vieną Lietuvoj ir vieną Sibire, 3 seseris Lietuvoje.

PADĖKA

Mūsų brangiai Mamytei, a. a. Birutei Novickienei mirus, nuoširdžiai dėkojame artimiesiems, draugams ir pažįstamiems už suteiktą nuoširdumą, užuojautą ir pagalbą. Mamytės atmintį pagerbusiems gėlėmis, užprašiusiems šv. Mišias ir aukas Tautos Fondui, Kultūros Židiniui ir Lietuvių Fondui.

Taip pat ačiū už atsilankymą į atsisveikinimą ir palydėjusiems į paskutinio poilsio vietą.

Motinos Monikos Grigaitienės ir visų giminių vardu Ačiū.

DUKTĖ ŽIVILĖ ir
SŪNUS SIGITAS

Vasario 28 mirė poetė, mokytoja, skautų veikėja ir visuomenininkė Juozė Augustaitytė-Vaičiūnienė.

Velionė buvo gimusi 1895 liepos 28 Mažučių kaime, Vilkaviškio valsčiuje.

Nuo 1913 mokėsi Saulės Mokytojų seminarijoje, kurią 1916 baigė Voroneže. Paskui lankė Aukštųjų moterų kursus Petrapily ir Odesoje. 1920 baigė J. Jablonskio Lietuvių kalbos kursus ir, 19-29 Kūno kultūros kursus Kaune.

Mokytojavo Kaune (19-18 - 1920), Marijampolės gimnazijoje (1920-1938) ir vėl Kaune (1938-1940).

Dirbo mokytojos darbu įvairiose Lietuvių mokyklose Vokietijoje. Nuo 1959 gyveno Chicagoje.

Buvo aktyvi skaučių veikėja, kuri laiką vyriausioji skautininkė, spaudos bendradarbė.

Laikraščiams pradėjo rašinėti nuo 1915; rašė iki paskutiniųjų dienų.

Atskirai išėję eilėraščių rinkiniai: Su baltu nuometu (1931), Skeveldros (Schweinfurte) 1946, Žvaigždėtos naktys (1952), Ant aukuro laiptų (1961), Rūpestis

Vincas Krėvė

Tėsinys iš 6 psl.

Lietuvių literatūros klasikiniai kūriniai. Dalį šių kūrinių V. Krėvė pasiuntė į Lietuvą savo draugui Liudui Girai, kurie jo pagalba buvo išspausdinti periodinėje spaudoje.

Pirmasis V. Krėvės kūrybos laikotarpis, iki 1920 m., charakteringiausias bruožais ir meninėmis paralelėmis labai artimas Rytų tautų literatūrai ir kultūrai. Jis paskyrė Rytams netgi atskirus kūrinius. Šie kūriniai rašytojo surinkti į rinkinį "Rytų pasakos".

V. Krėvės ryšiai su Rytais visais jo kūrybinės veiklos laikotarpiais buvo gyvybingi. Dvidešimtais metais jis vėl tyrinėja temą "Indoeuropiečių protėvynė"

ir 1926 m. išleidžia ją atskira knyga. Apie 1907 m. jis pradėjo rašyti savo gigantišką kūrinių "Dangaus ir žemės sūnus". Prie šio kūrinio, kuris taip pat remiasi Rytų motyvais, autorius dirbo beveik keturiasdešimt penkerius metus.

NEW YORKO KAZIUKO MUGĖJE

New Yorko Neringos ir Tauro tuntai, taip pat Skautam Remti Komitetas bei Vilijos Židinetės, surengė tradicinę Kaziuko mugę, Židinio patalpose.

Akademikės dalyvavo su savo pačių keptais riestainiais, be kurių Lietuvoje turgus būdavo ne turgus.

Skautai ir skautės jau kuris laikas gamina lietuviškais motyvais namų papuošalus, žaislus ir kitokias prekes.

ĮVAIRIOMS PROGOMS GĖLIŲ GAUSITE

Alice's Florist Shop

107-04 JAMAICA AVENUE, RICHMOND HILL, N. Y.

Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454. Vakare 738-1946.

ČIA RASITE NUOŠIRDŲ LIETUVIŠKĄ PATARNAVIMĄ.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI Funeral Directors

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNSYLVANIA AND NEW JERSEY

1601 S. Second Street, Philadelphia, Pa.

Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN FUNERAL HOME

WILLIAM H. BEARD, SUPERVISER

1113 Mt. Vernon St., Philadelphia, Pa.

Telefonas: POplar 5-4110

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

ALB. BALTRŪNAS-BALTON

660 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211

NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

JOSEPH GARSZVA

UNDERTAKER AND EMBALMER

JOSEPH J. GARSZVA, Jr.

231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. 11211

Telefonas: EVergreen 8-9770

ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA
AUTOMOBILIUS ĮVAIRIEMS REIKALAMS

DAVENPORT 6-1658

ESTABLISHED 1941

Kodis Funeral Home

63-06 FLUSHING AVE.
MASPETH, NEW YORK

AUGUST W. KODIS

EDWARD A. KODIS

WINTER GARDEN TAVERN, INC.

VYT. BELECKAS
Savininkas

SALĖ VESTUVĖMS IR KITOKIOMS
PRAMOGOMS. BE TO, DUODAMI
POLAIDOTUVINIAI PIETŪS.

Pirmos rūšies lietuviškas maistas
prieinama kaina.

1883 Madison Street • Brooklyn 27, N. Y.
(Ridgewood)

Tel. EVergreen 2-6440

VIENYBĖ

JAU TREJI METAI sukanka kovo 17 d., kai mirė dail. Povilas Osmolskis, ilgus metus gyvenęs ir reiškęsis New Yorke. Jo palaikai ilsisi Cypress Hills kapinėse.

ANTANO SMETONOS paminėjimas, kurio iniciatorium yra Amerikos Liet. Taut. Sąjunga, New Yorke ruošiamas gegužės 12 d. Prie rengimo prisidės ir jungtinis komitetas. Bus minima A. Smetonos 100 metų gimimo ir 30 metų mirimo sukaktys. Po paskaitų bus meninė dalis. Minėjimas įvyks Kultūros židinyje.

DAIL. JONO RŪTENIO paveikslų paroda įvyksta Kultūros židinyje kovo 23-24 d. d. Bus išstatyta apie trisdešimt naujausių paveikslų. Dail. Rūtenio kūrybą apžvelgs dail. Č. Janušas.

DAIL. ALBINAS ELSKUS, vitražų meistras, kovo 10 d. Kultūros židinyje skaltė paskaitą apie vitražus, pailiustruodamas skaidrėmis. Šiuo metu jis yra New Yorko Dailininkų S-gos pirmininku. Popietę rengė Valžganto Kultūros klubas. Buvo iškabinta ir dail. Elskaus darbų pavyzdžių.

ALMAUS ŠALČIAUS vadovaujama Amerikos Lietuvių Fondacija ren-

gia ekskursiją Lietuvon. Toje ekskursijoje numatoma apjungti žurnalistus, filmininkus, dailininkus ir kt. Iš New Yorko ketinama išvykti gegužės 16 d. Grįžtama birželio 2 d. Numatoma aplankyti Lietuvos miestus, Talliną, Leningradą, Romą ir kt.

PRANO SPUDŽIO mirties metinių minėjimas ir paminklo atidengimas įvyksta šeštadienį, kovo 23 d., 2 val. p. p. Cypress Hills kapinėse, Section 15. Po paminėjimo kapinėse, trumpa akademija įvyks Lietuvių Darbininkų Draugijos 7 Kuopos susirinkime, Fifi salėje, 94-25 Jamaica Ave. Pradžiai 3 val. Draugai ir pažįstami kviečiami dalyvauti. Minėjimą rengia LLD 7 Kuopa.

DR. MARIJA ŽEMAITIENĖ buvo išvykusi į Romą, Italiją, dalyvauti gydytojų suvažiavime. Kartu buvo išvykęs ir dr. Marijos vyras Aleksas.

NEW YORKO RAMOVĖNŲ valdybon išrinkti pirmininku Jonas Rūtenis, nariais - J. Liaukus ir V. Savukynas, kandidatais J. Juodis ir P. Tutinas.

PLK. JONAS ŠLEPETYS, newyorkečiams gerai pažįstamas visuomenės veikėjas, vasario 27 d. paminėjo savo 80-ąjį gimtadienį.

Lietuvių Darbininkų 7 kuopos valdyba 1974 metams: vasario mėn. susirinkime perrinkta valdyba, įtraukiant naujų veikėjų. Nuotraukoje (sėdi) - vicepirm. adv. Stp. Briedis, pirmininkė Br. Spudienė. Stovi iš k. į d.: J. Galinis, fin. sekretorius, Ant. Šateika, protokolų sekretorius, M. Vasilka ir Alb. Sakalas - išdo globėjai ir P. Mačys - išdininkas.

Dalis publikos SLA centre įvykusiame Vasario 16 minėjime š. m. kovo 2 d.

S. Narkėliūnaitės nuotr.

Kęstutis Miklas netikėtai susitiko su Vytautu Zalatorium, Vienybės redakcijos nariu iš Chicago's SLA centre kovo 2 d., minint Vasario 16. Viešėdamas Vienybėje Zalatorius aplankė ir kitas lietuvių įstaigas. Jis labai domėjosi Vienybės naujuoju Compuwriter tekstui rinkti. S. Narkėliūnaitės nuotr.

BATUNO INFORMACIJA

JUNGT. TAUTŲ STIPENDIJA

Tęsinys iš 1 psl.

b) \$50.00 į savaitę atlyginimas,

c) Iki \$200.00 vienkartinėm kelionės išlaidoms padengti į New Yorką ir atgal.

Visi prašymai ir užpildytos formos šiai stipendijai gauti turi pasiekti BATUNO įstaigą ne vėliau šiuo metų balandžio 1 dienos.

UBA-BATUNO Vasaros Stipendijos Komitetas paskelbs savo sprendimą, kam yra paskirta ši stipendija, ne vėliau š. m. balandžio 20 dienos.

Lietuviškoji visuomenė ir organizacijos yra prašomos paremti šią naują BATUNO užsimojimą, siūlant kandidatus ir skatinant mūsų jaunimą šiai stipendijai.

KĘSTUTIS MIKLAS
Vykd. pirm.

KĘSTUTIS K. MIKLAS, UBA-BATUNO vykdomasis pirmininkas,

ir Regina - Rūta Zymantaitė Pabaltijo Moterų Tarybos pirmininkė, buvo priimti audiencijon Costa Rica misijoje prie Jungtinių Tautų ir turėjo pusantros valandos pasikalbėjimą su ministere, atstove prie JT, Sra. Emilia de Barish. Ministerė Sra. de Barish yra labai gerai susipažinusi su esama padėtimi Lietuvoje bei Latvijoje ir Estijoje ir nekartą yra kėlusis Pabaltijo kraštų klausimą Jungtinių Tautų forume.

Vizito metu jai buvo įteiktas BATUNO memorandumas žmogaus teisių pažeidimo klausimu Pabaltijo kraštuose. Prie memorandumo, šalia įvairios kitos medžiagos, buvo pridėtas ir "The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania" leidinys, kurio 200 egz. be jokio užmokesčio BATUNui paskyrė JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdyba.

PAULIUS LANDSBERGIS, iki šiol buvęs UBA-BATUNO direktoriato antrininkas, Beniu Budrevičiui išvykus nuolatos gyventi į Floridą, išrinktas į UBA-BATUNO vadovybę kaip specialių projektų direktorius. P. Landsbergio vieton į antrininkus BATUNO Lietuvių Sekcijos vadovybė išrinko batunietę Eugeniją Karputę-Karpus.

UBA-BATUNO penktasis pabaltiešių festivalis šiemet įvyks šeštadienį, rugpiučio 24, latvių šalyje Priedaine, Freehold, New Jersey. Šiam festivaliui atžymėti bus išleistas specialus suvenyrinis leidinys, kurį jau pradėjo redaguoti BATUNO vicepirmininkė SLA veikėja Helen Kulber - Kulbokienė.

VIENYBE, 1974 m. kovo 8 d.